

20 OBSERVANT

Financiering van tien arbeidsplaatsen in gevaar

PROVINCIE WIL SUBSIDIE AAN ISL SCHRAPPEN

Het Instituut Sportgeneeskunde Limburg dreigt nagenoeg zijn hele inkomen kwijt te raken. Gedeputeerde Staten van Limburg hebben laten weten dat zij vanaf 1 januari 1991 de subsidie, waar het instituut sinds acht jaar op draait, willen beëindigen. Met dat bedrag van 777.000 gulden wordt het salaris bekostigd van tien universitaire medewerkers. Als voornaamste argument voor het stopzetten van de subsidie wordt genoemd dat de provincie het niet tot haar taak rekent para-universitaire instituten in leven te houden.

Het voornemen van GS staat te lezen in een 'Voorontwerp-voorstel veiligstelling PNL-arbeidsplaatsen', dat dinsdag is verschenen. Daarin beschrijft het dagelijks bestuur van de provincie hoe het de 550 arbeidsplaatsen wil verdelen, die tot voor kort door het ministerie van WVC werden betaald met PNL-geld, bestemd voor het stimuleren van de werkgelegenheid in Limburg. Het bijbehorende bedrag van 13,5 miljoen gulden en de bevoegdheid daar binnen de wettelijke mogelijkheden vrij over te beschikken zijn op 1 januari overgeheveld naar de provincie. Het definitieve voorstel over de verdeling wordt half maart door Provinciale Staten behandeld, nadat eerst overleg is gevoerd met alle betrokken instellingen.

Het Instituut voor Sportgeneeskunde Limburg is in 1975 opgericht met het doel de sportgeneeskunde in Limburg te coördineren. Sinds 1981 is de doelstelling uitgebreid met wetenschappelijk onderzoek en is het instituut gekoppeld aan de universiteit. De personeelsleden, waaronder zes sportartsen, een sociaal-wetenschappelijk onderzoeker, een laborant en twee administratief medewerkers, zijn in dienst van de universiteit, die de salariskosten declareert bij het ISL. Eventuele stopzetting van de subsidie heeft ook ernstige gevolgen voor het Instituut voor Bewegingswetenschappen, dat drie jaar geleden is opgericht door het ISL in samenwerking met de universiteit. Het Instituut voor Bewegingswetenschappen drijft helemaal op de medewerkers van het ISL. Naast de inkomsten van het ISL (7,7 ton subsidie van de provincie) heeft het IBW slechts drie ton eigen inkomsten uit contractonderzoek.

Het bestuur van de stichting die het ISL beheert is maandagavond telefonisch op de hoogte gebracht van het voornemen van GS. Volgens voorzitter dr. Frans Verstappen was die mededeling een volslagen verrassing: "We hebben op 11 december nog een gesprek gehad met gedeputeerde Kockelkorn, omdat we hem een rapport over medische keuring van veertig-plussers wilden aanbieden. Bovendien vonden we het nuttig met hem kennis te maken omdat we in augustus in de krant hadden gelezen dat het geld van WVC zou worden overgeheveld naar de provincie. Aan dat gesprek hebben we zeker niet de indruk overgehouden dat het zo snel afgelopen zou zijn met de subsidie. Kockelkorn heeft wel

gezegd dat de subsidie niet ten eeuwigden dage zou kunnen doorgaan. We moesten er ons op voorbereiden dat we op langere termijn op eigen benen konden staan." Ook prof. dr. J. Greep, die bij het gesprek aanwezig was als voorzitter van het Instituut voor Bewegingswetenschappen, zegt dat hij niet de indruk had gekregen dat de subsidie acuut gevaar liep: "Kockelkorn heeft tijdens dat gesprek in heel algemene termen laten weten dat die subsidie geen vanzelfsprekende zaak was voor de provincie. Het instituut had volgens hem meer een nationale dan een provinciale uitstraling. Alsof dat slecht is voor de provincie! Maar goed, op langere termijn zouden wij moeten kijken naar ander inkomen uit contractonderzoek. Toen hebben we hem ook laten zien dat we daar al mee bezig zijn in het Instituut voor Bewegingswetenschappen. We ontwikkelen programma's voor bedrijfsfitness, waar veel interesse voor bestaat. We zijn al in contact met twee grote ziektekostenverzekeraars, OHRA en VGZ, die er graag aan willen meewerken dat bedrijven zulke programma's overnemen. Ik stond dus nogal te kijken toen ik maandag hoorde dat de subsidie ineens zou ophouden. Toen heb ik Kockelkorn meteen gebeld en die probeerde me gerust te stellen: ik moest het meer zien als een schot voor de boeg. Maar een half uur later hoorde ik hem al voor de radio zeggen dat het geld volgend jaar moest worden overgeheveld om het nieuwe Bonnefantenmuseum te kunnen betalen, terwijl dat niet voor 1994 opengaat!"

Kockelkorn zelf vindt dat hij weinig twijfel heeft laten bestaan over zijn plannen om een eind te maken aan de subsidie: "Ik heb in december duidelijk laten weten dat die subsidie geen vanzelfsprekende zaak was en dat men zich moest voorbereiden op afbouw. Ik vind het geen taak van de provincie een para-universitair instituut overeind te houden. Met PNL-geld kunnen we een instituut wel helpen in de startfase, maar je kunt daar geen structurele plaatsen mee betalen." Daarnaast is er volgens Kockelkorn een formele reden om met de subsidie te stoppen: "We hebben de afspraak met WVC gemaakt dat die PNL-plaatsen in een wettelijk kader worden ondergebracht. Er zijn plaatsen bij in de gezondheidszorg, waarmee dat helemaal niet mogelijk is. Daarom hebben we een uitgebreide conversiemanoeuvere moeten maken die plaatsen zoals die bij het ISL buiten de subsidie vallen."

Naar de inhoud van het werk dat het ISL verricht heeft Kockelkorn nauwelijks gekeken, "maar ik heb niet de indruk dat het structuurversterkend is voor Limburg."

Om de subsidie en het voortbestaan van het ISL en IBW voorlopig veilig te stellen heeft Greep zijn hoop gevestigd op "verstandig onderhandelen met de provincie. Verstappen verwacht op dit moment meer steun van het ministerie van WVC: "Ze hebben ons verzekerd dat de overgang van het PNL-geld naar de provincie geen gevolgen zou hebben voor onze subsidie. Ze hebben ons steun beloofd als we moeilijkheden zouden krijgen. Daarom heb ik meteen met het ministerie gebeld. Men heeft mij gevraagd per omgaande alle stukken te sturen om aan de hand daarvan te beoordelen welke stappen genomen moeten worden". Het college van bestuur was gisteren nog niet op de hoogte van het voornemen van de provincie. Voorzitter Vredevoogd: "Formeel hoeft men ons niet in te lichten omdat het ISL een zelfstandige rechtspersoon is, maar ik had het toch wel op prijs gesteld als wij een afschrift van die brief hadden gekregen."

Jacques Herraets

Knipkaart op de lange baan

De veelbesproken onderwijs-'knipkaart' wordt niet meer in deze regeerperiode ingevoerd. Dat zei minister Ritzen maandag in de Tweede Kamer. De bewindsman wil het idee echter niet laten varen. Min of meer uitgewerkte voorstellen voor een vouchersysteem of knipkaart voor alleen het hoger onderwijs werden in 1988 door oud-minister Deetman aan het parlement voorgelegd. Op aandringen van de Tweede Kamer heeft Deetman die plannen weer teruggedragen en is hij gaan studeren op mogelijkheden om het vouchersysteem uit te breiden tot het hele onderwijs na de leerplichtige leeftijd.

Zo'n uitgebreid systeem zou betekenen dat iedere Nederlander bij het bereiken van de leerplichtige leeftijd de beschikking krijgt over een gelijk aantal vouchers of waardebonnen voor gesubsidieerd onderwijs. Die zouden direct gebruikt kunnen worden voor voortgezet, middelbaar of hoger onderwijs, maar een eventueel restant kan ook op latere leeftijd worden gebruikt voor bijscholing en dergelijke.

Deze nadere plannen zijn er nog steeds niet. Minister Ritzen verwacht in maart een advies hierover van de Sociaal Economische Raad (SER). Hij acht de zaak veel te complex om hem uitsluitend binnen het ministerie van onderwijs te behandelen. (HOP/jd)

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 20, 25 januari 1990

Inhoud

Pagina 3

Orde op zaken

Er is weer nieuws van het reorganisatiefront. De medezeggenschapscommissies bij de algemene diensten hebben een brief geschreven aan hun directeuren met hun op- en aanmerkingen over het reorganisatieplan. Volgens de regels gaat het allemaal nog niet, zo blijkt, en een van de kernpunten, de overheveling van taken naar de dienst FZ, kan voorlopig maar beter achterwege blijven: eerst moet men daar intern orde op zaken stellen.

Pagina 7

De invloed van Reagan

Zijn oude leven blijft hem maar achtervolgen, klaagt prof. Theo van Boven. Opnieuw kwam zijn geruchtmakende ontslagaffaire in het nieuws. In 1982 werd hij gewipt als directeur van de afdeling mensenrechten van de VN. De reden: hij was te actief, ook jegens rechtse regimes in Latijns-Amerika, die daarop een lobby organiseerden om hem weg te krijgen. Nu blijkt dat daar nóg een grote broer achter zat, de Verenigde Staten onder Reagan.

Pagina 8-9

Buitenlandse studenten

De RL blijkt ondanks haar internationale allure niet erg in trek bij buitenlandse studenten. Wie in eerste instantie belangstelling toont, kiest tenslotte in de meeste gevallen toch voor een andere universiteit. In Maastricht kan de buitenlandse student immers niet eens een fatsoenlijke taal cursus volgen en is het daardoor moeilijk om een verblijfsvergunning te krijgen. Het studentendecanaat heeft het taleninstituut Worldneth benaderd met de vraag om voor alsnog een degelijke taal cursus voor potentiële studenten te ontwikkelen. Daarmee hoopt men in de toekomst een groter percentage buitenlanders te werven. Drie buitenlandse studenten die nu al aan de RL (willen) studeren vertellen wat Maastricht hen wel of niet te bieden heeft.

Medezeggenschapscommissies vooral kritisch over plannen bij Financiële Zaken

REORGANISATIE DIENSTEN VERLOOPT NIET VOLGENS DE REGELS

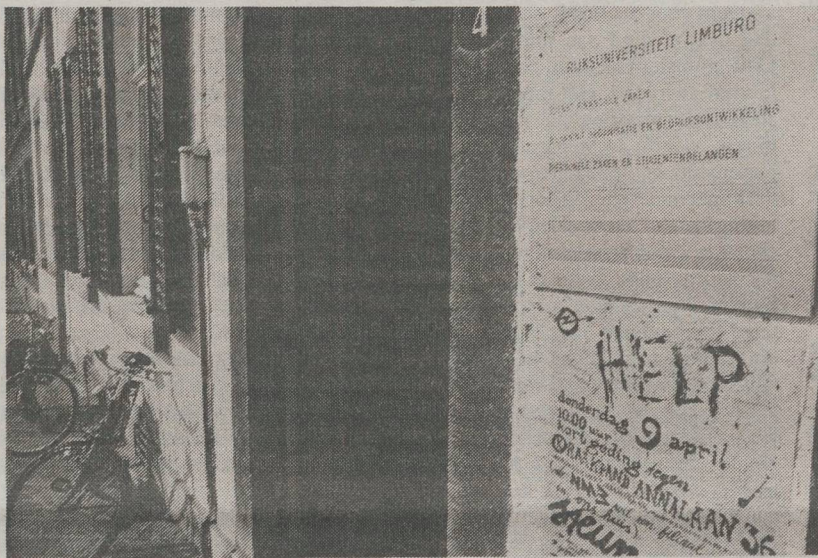
De reorganisatie van de algemene diensten voldoet in geen enkel opzicht aan de regels die daaraan gesteld zijn in de reorganisatiecode. Dat vinden de medezeggenschapscommissies in een gezamenlijke reactie op het plan van het college van bestuur dat vorig jaar oktober het licht zag. In de reactie wordt tevens een zeer kritische toon aangeslagen over de aparte reorganisatie van de dienst Financiële Zaken (FZ). Voordat er daar intern het een en ander aan de onderlinge verhoudingen en de bedrijfsvoering veranderd is, doet het college er beter aan deze dienst geen nieuwe taken te geven. FZ wordt juist op voorstel van het college opgetuigd tot een zware financieel-economische dienst (FED) en krijgt voor dat proces de beschikking over ruim een half miljoen gulden extra.

In de reactie van de twee medezeggenschapscommissies (MC's) wordt de vinger vooral gelegd op de onduidelijkheden in de reorganisatienota van het college. De reactie is gericht aan de respectieve directeuren van de beheerseenheden in het dienstenapparaat: ir. Fekkers voor de zogeheten BAD-diensten (beleidsadviesdiensten), drs. Niessen voor de BID-diensten (bureau en interfacultaire diensten). Zij zijn de formele overlegpartners van de personeelsvertegenwoordiging in de MC's.

Belangrijkste punt van kritiek op de collegenota is de onduidelijke status ervan. Gaat het namelijk om een werkelijke reorganisatie van de diensten, dan zijn de regelingen daaromtrent voluit van kracht. De MC's wijzen op de in 1983 vastgestelde reorganisatiecode van deze universiteit en de aanvulling die daarop in 1987 is gemaakt. Wordt de nota aan deze regelingen getoetst, dan mag het college uitgebreid zijn huiswerk over gaan doen, zo blijkt uit een minutieuze vergelijking van de normen en de werkelijkheid in de brief van de MC's: noch reden noch doel van de reorganisatie zijn goed onderbouwd, een raming van de financiële gevolgen is niet in het plan opgenomen, de organisatorische zowel als de rechtspositionele gevolgen zijn niet behandeld, om van een duidelijke fasering maar helemaal te zwijgen.

De verwarring blijkt overigens alom te heersen: waar het college in de nota waar het allemaal mee begon, de nota facilitering (april/mei '89), nog sprak van een noodzakelijke reorganisatie van de diensten bleek het uiteindelijke product van die overweging een andere titel te dragen: de oktobernota heette ineens 'Nota herinrichting'. Vervolgens deden de beide directeuren er nog een schepje bovenop: Niessen had het over een "lichte" reorganisatie, Fekkers vermeed het begrip geheel en sprak van een "structuurplan". Als dit inderdaad de juiste term is, zeggen de MC's, dan houdt dat in dat nu pas de reorganisatie van start gaat, zodat van nu af aan de reorganisatiecode dus gerespecteerd dient te worden. Het 'uitvoeringsplan', de volgende fase in de plannen van het college, zal daarover uitsluitel moeten geven. De MC's verwachten in datzelfde stuk tevens duidelijkheid over de vraag of de diensten nog wel gesplitst zullen blijven in twee beheerseenheden, BID en BAD. De reorganisatienota suggereerde dat dat onderscheid wellicht overbodig zou worden als er eenmaal minder (maar grotere) diensten zouden zijn.

Anders dan in het algemene commentaar op de plannen, waar vooral de procedures centraal staan, nemen de MC's op onderdelen ook inhoudelijk stelling. Zo wordt de voorgestelde opsplitsing van

de dienst AO/AA (administratieve organisatie en - automatisering) over het Rekencentrum en de nieuwe FED op voorhand afgekeurd. Het college dient de afspraken die nog maar enkele jaren geleden met dit betrekkelijk jonge team gemaakt zijn, serieus te nemen. Kortom, laat ze het werk doen waarvoor ze zijn ingehuurd, vinden de MC's. Daarnaast verlangen zij op dit punt meer en beter overleg met de betrokkenen en een daadkrachtiger houding van de betrokken directeur, Niessen.

Ronduit onrustbarend (voor het college) moet de diagnose van de MC's van de situatie bij FZ zijn. Op grond van gesprekken met medewerkers van de dienst wordt in de brief geconcludeerd dat de huidige werksfeer geen aanleiding geeft om de dienst van extra taken te voorzien, zoals het college dat op voorstel van het adviesbureau Berenschot voor ogen heeft. Volgens de MC's is de sfeer er autoritair, wordt er niet geluisterd naar vooral de lager geplaatsten in de dienst, vindt er nauwelijks echte discussie plaats over de toch ingrijpende voorstellen van Berenschot, en ontbreekt het aan een motiverende leiding. Zolang die situatie niet is verbeterd kunnen taken en functies die nu nog bij andere diensten zijn ondergebracht en die in de toekomst op zouden gaan in de nieuwe FED, maar beter blijven waar ze zijn, menen de MC's. Belangrijke vraag is trouwens ook wat er op termijn gebeurt met de f 550.000 die de dienst krijgt voor de eigen reorganisatie. Onduidelijk is of de circa 9,5 personeelsplaatsen die daarmee te financieren zijn, bij de dienst zullen blijven, op zullen gaan in het algemene dienstenkader, dan wel weer geruisloos verdwijnen.

Een van de taken die van een dienst (in dit geval POB) naar de FED zouden

verhuizen is de middelenverwerving. De MC's constateren dat over de uitvoering van deze taak geen klachten bestaan, maar dat het college niettemin vasthoudt aan een overheveling naar FED. Dit met het argument dat een "integrale financiële adviesfunctie" gecreëerd moet worden, een en ander wederom op aanraden van Berenschot. Vooral dat argument gebruikte het college ook telkenmale in zijn verweer tegen aanvallen vanuit de faculteiten, die in meerderheid kozen voor de bestaande scheiding tussen "boekhouden en onderhandelen" (FdGW), dus tussen FZ en POB.

De MC's komen nu met een nieuw element in de discussie: toen Berenschot destijds overlegde met POB heeft het bureau toegezegd dat over de middelenverwervingstaak geen aanbevelingen in het uiteindelijke rapport terecht zouden komen zonder nader overleg met POB en onderzoek naar die functie als zodanig. Dat nu is niet gebeurd, verklaart de betrokken MC. Blijft het college bij zijn voornemen om de taak naar FZ/FED over te brengen, dan zal dat onderzoek alsnog plaats moeten vinden, eist de MC, die verder duidelijk laat merken dat een verhuizing naar het huidige (intern slecht functionerende) FZ naar haar oordeel niets anders dan de vernietiging van 'human capital' zal betekenen.

Opvallend afwezig in het schriftelijke oordeel van de MC's is een passage over de mogelijkheden van privatisering van (onderdelen van) diensten. De 'Nota herinrichting' van het college vroeg uitdrukkelijk aandacht voor dit probleem. Voor de MC's blijkt het in dit stadium van de reorganisatie echter geen kwestie te zijn waarover zij hun licht willen laten schijnen.

In hoeverre de beide directeuren en het college gehoor zullen geven aan de afspraken en aanbevelingen van de MC's

Zoete lieve Gerritje vertelt

1. Het zal velen van U zijn opgevallen dat ik op 12 januari jongstleden de dies niet heb bijgewoond. Dat komt zo. Ik houd mij bezig met samenwerking met andere universiteiten en het creëren van lesplaatsen buiten Maastricht. Zo heet dat nou eenmaal. Goed, ik las dat de bijeenkomst in de St. Jan zou plaatsvinden. Prima werk, Vic, dacht ik, op Utrecht aan, en een bruggehoofd tussen Nijmegen en Tilburg slaan. Ik neem half twee de intercity. Ik val nog een eminent juridisch collega lastig in de fietsenstalling van het station dat hij de verkeerde kant opgaat. De trein is goeddeels leeg. Als treinfreak vind ik dat niet zo gek. De collega's zijn nou eenmaal niet uit hun bolides te branden. Maar ook in Den Bosch is het rustig. In de St. Jan zijn alleen de bussen plattelandsvrouwen actief, in afwachting van het nuttigen van de Bosse bol, op het verwarmde terras aan de overkant. Het greep mij wel aan, toen ik daar in mijn eentje zover voor de ... troepen liep. Later is het toch nog een leuke dag geworden, maar dat hoort U pas vijftig jaar na mijn overlijden. Na het vrijkomen van de persoonlijke bescheiden.

2. Ik ben weer verhuisd. Voor de achttiende keer. Van de Kaopenstraat naar de Abtstraat 4. Bedankt voor de deelneming, maar laten we niet overdrijven. Liever geen bloemen meer; 3 januari kreeg ik een bos narcissen die het voortreffelijk deden. De bejaarden die mij nu van twaalf meter dag in dag uit in de gaten houden, waren zichtbaar jaloers. Uiteraard kijk ik terug, je doet onderzoek naar voorzieningen voor ouderen en continuïteit van zorg, of je doet het niet. Wie zou er het eerst publiceren, de overkant of ik. Niet over toekben, dan verlies ik zeker. Je zult mij niet meer horen over privatisering of doorberekening. Althans niet de volgende tien regels. Petje af. Verhuizing op tijd, en volgens afspraak. Een moeie en ampele samenwerking over het ophangen van de schilderijen, en ook weer op een gepast tijdstip. Ik vind wel dat het College van Bestuur mij overschat. Ik ben een ochtendmens, en ga daar prat op. Dat moet de reden zijn van mijn overplaat-sing. Ik zit nu in een gebouw waar de post al om half tien in de ochtend wordt opgehaald. Nee, dat red ik zelfs niet. Jammer, dat wordt nog een dag wachten op de achterstallige post. Verder alles kits. Met Renè Froger, de zoon van Bolle Jan, zing ik, weer terug bij Medische Sociologie. Een, eigen huis, een plek onder de zon enz., maar zonder diens voorbehoud.

3. Jullie hebben me nooit willen geloven als ik tekeer ging tegen het onderwijsbeleid. Mij hoefde je kennelijk niet serieus te nemen. Nog eenmaal roep ik mede namens jullie allemaal in de richting van Zoetermeer Centrum West ophouden met beleid. Niets doen helpt, niets wijzigen. Gewoon even afwachten. Wat wil het geval? Een nieuwe minister, een vakman, nourier dans le serail, maar al zijn ideetjes liggen al weer op tafel. Elke adviesinstantie ziet zijn kans schoon zijn no-nonsense praatjes op onze kosten te laten drukken. Ik noem maar twee zaken. Met mij vele anderen werkten zich uit de naad om doorstroomprogramma's voor het HBO à la Deetman te maken. Binnen drie maanden na de start zegt de nieuwe bewindsman dat hij tegen stapeling van opleidingen is. Waar bemoeit U zich eigenlijk mee, minister. Als U het niet wil betalen akkoord, kortzichtig, maar Uw goed recht. Waarom zou het eigenlijk niet mogen? Vingertje omlaag graag, waarde partijgenoot! En nu het tweede punt. Houd je vast. Maak je gereed voor bio-feedback aangaande je bloeddruk. Al ruim twaalf jaren lijden, erg aan de plannings-ramp van de tweefasestructuur. Weet je wat een advies-geselschap heeft bedacht. Eigenlijk is vier jaar niet genoeg voor een 'echt' doctoraal examen. a. Geintje, van Kooten b. Niet op reageren, Lena c. Krijg toch allemaal de kolere. Doorhalen wat niet verlangd wordt, antwoord motiveren en doorgaan met ademhalen.

Hans Philipsen.

is nog niet bekend. Indien een directeur wenst af te wijken van de opinie van zijn MC volgt een nogal zware procedure van nieuw en uitgebreid overleg en advies van een aparte commissie.

Duidelijk is intussen wel dat het tijdschema dat het college van bestuur voor ogen had bij de reorganisatie van de diensten, zeker met enkele maanden moet worden opgerekt. Oorspronkelijk zou het college zijn plan, na de advisering

door de MC's, aan de universiteitsraad voorleggen en vervolgens een definitief besluit nemen vóór 1990. Daarna zou fase 2 van het plan in werking treden, gericht op uitvoering van de 'herinrichting' en op de zogeheten kwaliteitsverbetering van de dienstverlening.

Wammes Bos

Hoger onderwijs niet goed voorbereid op '1992'

Nederland moet zich op het gebied van hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek een meer dan gemiddelde inspanning getroosten, wil het een goede uitgangspositie hebben in de gemeenschappelijke Europese markt van na 1992.

Dat zegt de Adviesraad voor het hoger onderwijs (ARHO) in een maandag verschenen advies over Europa 1992, dat aan minister Ritzen is aangeboden. Volgens de ARHO wordt vanuit het buitenland de nodige kritiek geleverd op de kwaliteit van het Nederlandse hoger onderwijs, die serieus dient te worden genomen. Dat wil overigens niet zeggen dat landen als Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk niet met vergelijkbare problemen kampen op het gebied van kwaliteit, studenteninstroom en kostenbeheersing in het hoger onderwijs. Maar zoals deze EG-landen zich inspannen om de eigen positie van onderwijs en onderzoek te versterken, zo zou Nederland dat ook moeten doen. En de Nederlandse inspanning dient meer dan gemiddeld te zijn, vindt de raad. De ARHO denkt dat er geen structurele oplossing van het kwaliteitsprobleem mogelijk is zonder aanpassing van het stelsel van hoger onderwijs zelf. Drie problemen staan hierin centraal. De eerste fase functioneert volgens de ARHO niet naar verwachting, zoals blijkt uit de hoge uitvalpercentages. Verder wordt in toenemende mate getwijfeld aan het huidige doctoraalniveau als voorbereiding op een onderzoekersopleiding en een promotie. Tenslotte acht de ARHO het aanbod aan postdoctorale beroepsopleidingen van topniveau te laag. Pasklare antwoorden daarop zegt de ARHO niet te hebben, maar de raad is bereid om een aantal ideeën in verdere studies uit te werken. Daarbij wordt gedacht aan doorbreking van de uniforme cursusduur van vier jaar in het hoger

onderwijs. Deze zou vervangen moeten worden door een gedifferentieerde cursusduur per studierichting, met een maximum van vijf jaren. Binnen de eerste fase moeten ook tussentijdse uitstroommogelijkheden worden ingevoerd, waaraan een civiel effect is verbonden. Daarnaast acht de ARHO het wenselijk, zoals uit eerdere adviezen al bleek, dat de selectie binnen het hoger onderwijs wordt uitgebreid. Hierbij wordt gedacht aan meergradensysteem, waarbij de student steeds tot een steeds hogere opleiding kan worden toegelaten. Ten aanzien van de tweede fase verwacht de ARHO veel van de introductie van 'graduate schools' voor de opleiding van wetenschappelijk onderzoekers. Minister Ritzen is overigens, in navolging van ambtsvoorganger Deetman, een warm pleitbezorger van dergelijke graduate schools. Op de dag dat het ARHO-advies verscheen heeft Ritzen daarentegen in de Tweede Kamer laten weten dat hij weinig voelt voor eerste fase-opleidingen van vijf jaar. De minister vindt dat vier jaar de maximale cursusduur moet blijven. Ook bleek dat de minister niet erg pessimistisch is over de kwaliteit van het Nederlandse onderwijs en onderzoek. 'De kwaliteit van het Nederlandse hoger onderwijs is goed tot zeer goed. Er heerst hier een klimaat waarin wetenschappers goed kunnen functioneren en waarin aan afgestudeerden goede kansen worden geboden op de internationale arbeidsmarkt,' zo zei hij. (HOP/jd)

Aio's overleggen over salaris

Het Landelijk aio-overleg (Laioo) heeft zich bereid getoond tot een gesprek met minister Ritzen over het salaris van de assistenten-in-opleiding. Aan de uitkomst van dit gesprek, dat op 1 februari zal plaatsvinden, heeft het Laioo geen voorwaarden gesteld. Ritzen weigerde onlangs in te gaan op een eis tot salarisverhoging. De landelijke organisatie van aio's heeft enkele weken geleden nog een ultimatum gesteld aan minister Ritzen. Daarin werd geëist dat de forse kortingen op de salarissen van de assistenten-in-opleiding met terugwerkende kracht ongedaan worden gemaakt. Op de aio-salarissen is die korting aangebracht omdat zij nog in opleiding zijn tot wetenschappelijk onderzoeker. De korting bedraagt in het eerste jaar 45 procent en loopt af

tot 15 procent in het vierde en laatste jaar van hun aanstelling. Het ultimatum aan Ritzen liep vrijdag 19 januari af. Kort daarvoor heeft de minister aan het Laioo laten weten dat hij geen reden zag om op de eis in te gaan. De minister toonde zich echter wel bereid tot een gesprek, op voorwaarde dat 'de vordering wordt geschorst'. Het Laioo heeft hiermee ingestemd. (HOP/jd)

Nieuw systeem van bekostiging nadelig voor kleine instellingen

Minister Ritzen vindt het 'minder wenselijk' als er in korte tijd zulke grote veranderingen komen in de budgetten van afzonderlijke universiteiten en hogescholen, dat daardoor onoverkomelijke problemen ontstaan. Dat zei de bewindsman in een eerste reactie op een advies van het bureau Deloitte over een nieuw bekostigingssysteem voor het hoger onderwijs. Het nieuwe systeem heeft als gevolg dat de kleinere instellingen geld moeten inleveren ten gunste van de grotere.

Het organisatie-adviesbureau Deloitte Van Dien Van der Torn & Buningh heeft zijn advies over een nieuw bekostigingssysteem voor het hoger onderwijs dinsdag overhandigd aan minister Ritzen. Oud-minister Deetman had het bureau hierom gevraagd. Het rapport is opgesteld onder begeleiding van een commissie, waarin ambtenaren van het departement en vertegenwoordigers van het hoger onderwijs op persoonlijke titel zitting hadden. De begeleidingscommissie zal nog een standpunt innemen over het voorgestelde systeem. Het door het bureau voorgestelde bekostigingssysteem betekent een aanzienlijke vereenvoudiging ten opzichte van de rekenmodellen die nu gehanteerd worden voor de vaststelling van de rijksbijdrage aan de universiteiten en hogescholen. In het hoger beroepsonderwijs is het jaarlijkse budget thans afhankelijk van het aantal aanwezige studenten. Het budget van het wetenschappelijk onderwijs is aan een vast plafond gebonden. De verdeling daarvan over de afzonderlijke universiteiten geschiedt aan de hand van een kluis van onderling afhankelijke modellen, die zelfs door de meest betrokkenen onbegrijpelijk worden geacht. Het voorgestelde systeem is echter geharmoniseerd voor het hele hoger onderwijs, zowel wo als hbo. Het gaat daarbij uitsluitend om de financiering van de onderwijstaken, inclusief het onderwijsgebonden onderzoek dat aan de instellingen wordt verricht. Het ongebonden onderzoek aan de universiteiten kent een afzonderlijke bekostigingssystematiek. In het nieuwe model wordt de 'output' van het onderwijsproces bekostigd. Deze output wordt gemeten aan twee prestatie-eenheden: het aantal diploma's dat wordt behaald aan de instelling en het aantal eerstejaars studenten dat instroomt. De prijs van het diploma is drie keer zo hoog als de prijs van de eerstejaars instroom, wat overeen komt met de verhouding van de cursusduur van respectievelijk de diplomafase en de propedeutische fase. Voor de propedeutische fase is met opzet niet gekozen voor bekostiging van het propedeusediploma, omdat dit eerste studiejaar niet alleen een selecterende, maar ook een verwijzende en oriënterende functie heeft. Iedere instelling binnen de subsystemen hbo en wo ontvangt dezelfde prijs voor dezelfde prestatie. Allerlei instellingsafhankelijke vaste voeten en correctiefactoren worden afgeschaft. Bij het

hbo worden twee prijsniveaus onderscheiden: een hoog niveau voor de sectoren Onderwijs en Techniek en een laag prijsniveau voor de overige sectoren. Bij het wetenschappelijk onderwijs worden eveneens twee prijsniveaus onderscheiden. Een hoog niveau geldt hier voor de sectoren Natuur, Techniek en Gezondheidszorg. Een laag prijsniveau geldt voor de sectoren Economie, Gedrag en Maatschappij, Recht, Taal en Cultuur. In het voorgestelde systeem worden de diploma's pas door de overheid bekostigd nadat ze behaald zijn. Dat zou betekenen dat een instelling die groeit te maken krijgt met een voorfinancieringsprobleem. Een van de maatregelen om dit probleem op te lossen is het voorstel om de collegegelden voortaan als eigen inkomsten van de instellingen te beschouwen. Dat betekent dat de collegegelden ook door de instellingen zelf worden geïnd. De daarmee gemoeide bedragen worden in mindering gebracht op de rijksbijdrage. Bij de prijsbepaling is het uitgangspunt dat de veranderingen in de budgetten van de instellingen zo beperkt mogelijk dienen te zijn. Daarbij speelt in het wetenschappelijk onderwijs natuurlijk de vraag een rol, of het voorgestelde systeem wordt toegepast als open-einde-regeling of - zoals thans - in de vorm van budgetfinanciering. Dat is nu nog niet bekend. Als de plafondfinanciering in het wo wordt voortgezet, zullen de prijzen regelmatig aangepast moeten worden om binnen het vastgestelde budget te blijven. Verschuivingen van geldstromen tussen de verschillende instellingen zijn bij de introductie van het voorgestelde model niet te vermijden. Vooral de kleinere universiteiten moeten rekening houden met een negatief effect omdat de voor hen relatief profijtvolle vaste voeten en correctiefactoren uit het model verdwenen zijn. Universiteiten met grote studentenaantallen zullen er in het voorgestelde model eerder op vooruit gaan. Volgens het bureau Deloitte blijven deze verschuivingen echter beperkt van omvang. Minister Ritzen heeft in een eerste reactie op het advies al aangegeven dat op dit punt ook wat hem betreft voorzichtigheid geboden is. De minister moet nog een officieel standpunt innemen, waarna hij in april met de instellingen gaat praten over het nieuwe bekostigingssysteem. De voorzitter van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten, Van der Schans, zei dinsdag dat dit overleg gecompliceerd dreigt te worden door de budgetverschuivingen die zich zullen gaan voordoen. 'Gelukkig lijkt de minister oog te hebben voor deze complicatie,' aldus Van der Schans.

Jos Dohmen/HOP

à point

Intellectuelen zijn beunhazen van professie. Zij bemoeien zich immers van verre beroepsmatig met de meest uiteenlopende gebieden van de werkelijkheid zonder een vestigingsvergunning te bezitten. Men noemt hu niet voor niets werkelijkheidsvreemd. Dat wordt als een verwijt opgevat door de academicus van nu die zichzelf als intellectueel beschouwt. Merkwaardig want juist die afstand tot de rommelige realiteit zou zijn kracht moeten zijn. Dat moderne academici dit niet begrepen hebben, is aan hun werkkamers te zien. De bank, sofa of luie stoel heeft plaats gemaakt voor een vergadertafel. Men neemt de tijd niet meer om rustig na te denken. Om van speculeren maar te zwijgen. Daarbij denkt men aan de effectenbeurs. De geest laten waaien? Aan de universiteit waaien heel andere winden: door de publicatiedruk wordt elke scheet van de geest minstens in drieën gedeeld. Iedereen is deskundig op het door hem meestbescheette gebied, en daar gedraagt hij zich dan ook betweterig, hanig en arrogant. Buiten zijn eigen specialisme waagt men zich liever niet. Dat soort excursies hebben de smaak van een voorbij verleden.

De kwalijke dampen van de intellectuele flautentie worden geneutraliseerd in een collectieve kwade trouw: als jij het aroma van mijn uitscheidingsproducten prijst, dan doe ik koning van de welriekendeheid van de jouwe. Zodoende incasseren wij beiden de poen van de nitwitterige instanties die onderzoek financieren. In dit patroon past geen kritiek. De vuile was binnenhouden luidt het devies, want als een subsidiegever rancher zou komen dat jouw onderzoek bekritiseerbaar was, dan zou dat weleens ernstige financiële consequenties kunnen hebben. Men communiceert daarom alleen binnen gesloten theekransjes, temeer omdat men daarbuiten een andere taal spelt. Iedereen heeft het druk met vergaderen en publiceren door er geen tijd meer is om na te denken, of zelfs maar te lezen. Als je al eens met een boek op een vergadering verschijnt, word je aangestaard met een blik die men in een plattelandsgemeenschap voor de dorpsgek bewaart.

Misschien krijgt u de smaak van de speculatieve beunhazerij toch nog te pakken met dit gerecht: beunhaas met speculaas. Hoewel in de leunstoel bedacht, is het werkelijk heel lekker. Verdeel een tam konijn in stukken en kruid die met versgemalen peper en zout. Snijd een ons gerookt ontbijtspek in dobbelstenen en bak die in een eetlepel boter. Haal de spekjes als ze uitgebakken zijn met een schuimspaan uit de pan. Bak de stukken konijn in het vet bruin en leg ze apart. Fruit dan twee gesnipperde uien en een kopje zeer klein gesneden bleekselderij in het vet. Voeg twee flesjes pils toe, en acht roomboterspeculaasjes voor kruidigheid, kleur en bindend vermogen. Leg konijn en spek terug in de pan. Laat alles, alvorens het bestrooid met kleingehakte kervel en vergezeld van aardappels te serveren, anderhalf uur sudderen. Dat geeft u de tijd om eens rustig na te denken. Maar pas op: misschien bevat het wel.

© August Magirus

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O., of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken. Partner Consult kan u daarbij helpen. Wij zijn erkend door de Raad van Toezicht van WVC. Voor informatie of aanvragen van brochure, bel: Mw. Schiks 045-740088.

50.000 Studenten door verzuim zonder beurs

De uitbetaling van de aanvullende beurs aan 50.000 studenten is met ingang van deze maand stopgezet omdat het ouderlijk inkomen niet bekend is. Minister Ritzen geeft de betrokkenen echter de kans om dit verzuim voor 1 maart goed te maken. De aanvullende beurzen kunnen dan met terugwerkende kracht worden uitbetaald.

voor studenten met gescheiden ouders die weigeren bij te dragen aan de studie van hun kind. Deze studiebeurs van deze studenten wordt maandelijks met honderd gulden gekort.

In de Tweede Kamer is vorige week aangedrongen op afschaffing van deze korting. Maar Ritzen gaf daaraan geen gehoor. Hij was evenmin bereid om het kortingsbedrag te verlagen. Volgens de bewindsman zou afschaffing van de regeling ongeveer 18 miljoen gulden gaan kosten. Ook de suggestie van de PvdA-fractie om de betrokken studenten de gelegenheid te geven deze honderd gulden te lenen, is door de minister van de hand gewezen. Voor de begroting maakt het namelijk geen verschil of het bedrag wordt geleend of geschonken. LSVb-voorzitter De Bruijn is teleurgesteld over deze stellingname van Ritzen. 'De minister hanteert beleidsregels die volstrekt geen rekening houden met de moeilijke emotionele situatie waarin de betrokkenen verkeren. Het gaat hier in eerste instantie om slachtoffers en niet om profiteurs,' zo zei hij.

Ritzen kondigde vorige week donderdag eveneens aan dat hij een nieuwe regeling wil treffen voor de ongeveer 2.000 ex-studenten die buiten de boot zijn gevallen bij kortingsactie voor versnelde aflossing van de studieschuld. Hier liepen de betrokkenen de toegezegde korting mis doordat de Informatiseringsbank de regels strikt toepaste. Zij hadden weliswaar de restant-studieschuld afgelost, maar zouden door 'een misverstand' hebben verzuimd om eveneens de reguliere novemberbetaling over te maken. Daarom werd het totale bedrag teruggestort op de rekening van deze ex-studenten.

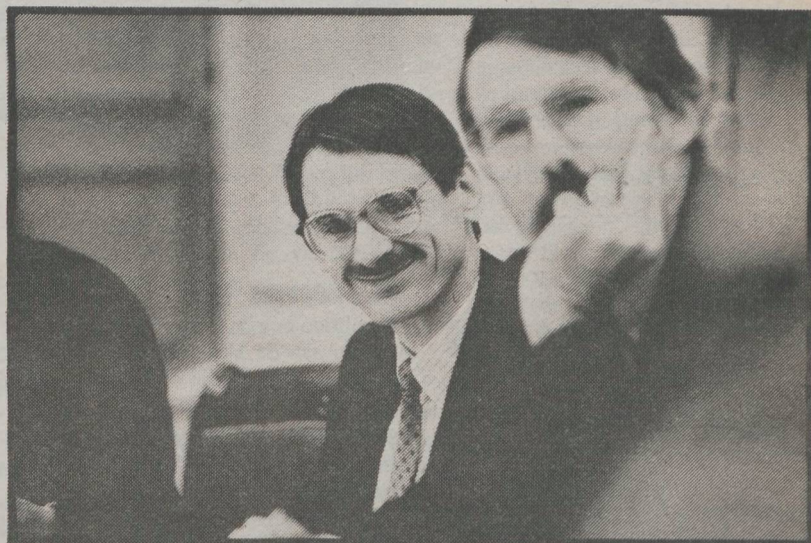
Jos Dohmen/HOP

De beurs met terugwerkende kracht toe te kennen, mits de ouderformulieren uiterlijk 1 maart bij de Informatiseringsbank binnen zijn. Als het ouderlijk inkomen over 1988 nog niet definitief is vastgesteld door de belastingdienst, kan volstaan worden met voorlopige inkomensgegevens. Als geen gegevens voorhanden zijn kan alsnog een beroep op overmacht worden gedaan. De Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) is verheugd over het aanbod van minister Ritzen. Volgens LSVb-voorzitter Jaap de Bruijn staat de bewindsman in zijn recht als hij nu de aanvullende beurs aan de 50.000 betrokkenen stopzet. 'Ik ben dan ook heel blij dat hij de studenten en hun ouders tot 1 maart de kans geeft de fout te herstellen.' Het verzuim van de betrokkenen is volgens De Bruijn te wijten aan 'onzorgvuldig lezen' van de student of zijn ouders en aan 'onduidelijke informatie' van de minister.

Er zijn overigens 210.000 studenten die wel een aanvullende beurs hebben gekregen in januari. Zij maken deel uit van in totaal 597.000 studenten die voor studiefinanciering in aanmerking komen.

Vorige week donderdag kondigde minister Ritzen reeds aan dat hij niet van plan is om de regeling te veranderen

Dat heeft de Informatiseringsbank te Groningen maandag bekend gemaakt. De toekenning van een aanvullende beurs die bovenop de basisbeurs komt - is afhankelijk van het inkomen van de ouders, de eventuele partner en van het eigen inkomen van de student. Wanneer een student aanvullende financiering aanvraagt moeten de ouders financiële gegevens leveren via het zogeheten 'ouderformulier'. De Informatiseringsbank stelt de hoogte van de aanvullende beurs vast op basis van deze gegevens. Ouders van studenten die dit jaar een beroep doen op aanvullende financiering zijn wettelijk verplicht om opgave te doen van hun inkomen in 1988. Veel ouders hebben echter verzuimd dat te doen. De betrokken studenten kregen eind vorig jaar een herinnering van de Informatiseringsbank, waarin werd gezegd dat in gebreke blijven zou leiden tot stopzetting van de aanvullende financiering met ingang van deze maand. Volgens de Informatiseringsbank is nu gebleken dat 50.000 studenten niet aan de voorwaarden hebben voldaan. De betrokkenen hebben ook niet om uitstel gevraagd of een beroep gedaan op overmacht. Hun aanvullende beurs is daarom met ingang van januari stopgezet. Minister Ritzen doet deze groep echter eenmalig - het aanbod om de aanvullen-

Ritzen: universitaire bestuursstructuur moet 'ingrijpender' hervormd worden (foto Bram den Hollander)

Ritzen belooft rust aan universiteiten

De Tweede Kamer - inclusief de oppositiepartijen - steunt minister Ritzen in diens beleid ten aanzien van het hoger onderwijs. Tijdens het debat afgelopen maandag over het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan 1990 beloofde Ritzen vooral 'rust en continuïteit' aan de universiteiten en hogescholen.

De Kamer heeft zich bij de behandeling van het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) in feite beperkt tot het ondervragen van minister Ritzen over de hoofdlijnen van zijn beleid. De bewindsman zei dat hij streeft naar 'continuïteit in de gedachtenvorming rond het hoger onderwijs.'

Volgens Ritzen bevindt het hoger onderwijs zich thans in een overgangperiode, die binnenkort kan worden afgesloten met de parlementaire behandeling van de nieuwe Wet Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Het definitieve wetsontwerp daarvan zal de Kamer binnenkort bereiken. 'In deze regeerperiode komt er geen nieuwe herstructurering van het hoger onderwijs, maar zal inhoud gegeven moeten worden aan het beleid dat reeds in gang is gezet,' aldus de minister. 'Wat de structuren betreft kan ik rust beloven, maar dat is niet de rust van het graf omdat de universiteiten en hogescholen nu zelf invulling moeten geven aan die structuren.'

Die nadere invulling van het beleid zal zich volgens Ritzen moeten concentreren op drie terreinen: de bestuursstructuur binnen de instellingen, de selectieve functie van het propedeusejaar en het bekostigingssysteem. Wat de twee laatste terreinen betreft bezint de bewindsman zich nog op wijzigingen in het eerste ontwerp van de WHW, dat door zijn ambtsvoorganger Deetman is gemaakt. De universitaire bestuursstructuur zou echter een 'ingrijpender hervorming' behoeven, die pas na de invoering van de WHW wordt opgestart. Ritzen wilde niet zeggen welke aanpassing van de bestuursstructuur hem voor ogen staat.

Met deze opstelling had Ritzen maandag geen kind aan de regeringspartijen CDA en PvdA. Maar ook de woordvoerder van de grootste oppositiepartij, de VVD'er Franssen, zei dat hij zich goed kan vinden in de beleidslijn van de minister. D66-woordvoerder Nuis zei dat hij niet met Franssen wilde strijden over de vraag wie van hen het nu het meest eens was met de minister.

'Enige lichte kritiek' had Franssen overigens wel. Hij vond dat Ritzen zich wat te afwachtend opstelt met betrekking tot de rendementsproblemen en de studieuitval in het hoger onderwijs. De door iedereen onderschreven remedies daarvoor - betere aansluiting tussen havo/vwo en hbo/wo, verbetering van de werking van de propedeuse, differentiatie in duur en niveau van de opleidingen - moeten volgens de VVD-woordvoerder meer in samenhang worden bezien. Minister Ritzen wacht hierbij teveel op initiatieven vanuit het veld. Hij moet die zelf ondernemen, vindt Franssen. Dit zou betekenen dat de minister niet volstaat met een dik boekwerk met voornemens - bedoeld is het HOOP - maar dat concrete afspraken met de universiteiten en hogescholen worden gemaakt. Op die manier kunnen de minister en het parlement de instellingen houden aan de uitvoering daarvan.

Om dit te onderstrepen diende Franssen maandag ook de enige motie van deze dag in. Daarin bepleitte hij de totstandkoming van een convenant tussen de minister en de instellingen van hoger onderwijs, waarin concrete afspraken staan over verhoging van het studierendement, verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, verbetering van de onderwijskwaliteit, internationalisering, deconcentratie van het arbeidsvoorwaardenbeleid en aanpak van de apparatuur- en huisvestingsproblemen.

Een dergelijke aanpak heeft de steun van een groot aantal hogescholen en van enkele universiteit, zo kon Franssen constateren. Maar minister Ritzen en de Kamermeerderheid zijn bang dat een convenant alleen maar tot betutteling en bureaucratie zal leiden. Bij dit gebrek aan parlementaire steun heeft de VVD de motie nog niet in stemming willen brengen. Franssen hoopt echter dat 'het veld' hem wat openlijker zal bijvallen. (HOP/jd)

HOE COMMODORE DE STRATEGISCHE NETWERKOPSTELLING BEPAALT.

Slagvaardig te werk kunnen gaan demonstreert het Commodore team vaak op 't basketbalveld. Maar ook als netwerkoplosser scoort Commodore het hoogst. Kwestie van het juiste samenspel met uitmuntende partners. Dat zijn behalve Commodore's high-end PC's ook Novell en UNIX. Daarmee is een ideaal multi-user en multi-tasking team gevormd, dat voor elke gebruiker een netwerkpropositie op maat heeft. Tegen de scherpste prijzen. Meer weten? Bel dan onze servicelijn: 020-842495. Of ga even langs bij:

PC-Shop, Tongersestraat 53, Maastricht. 043-888334.
of: Informatie Centrum, 043-888506.

PC 50-II
80386 SX-16 MHz.
1 Mb, 40 Mb vaste
schijf, VGA video.
Universitaire prijs
f 6.294,75 incl. BTW.

ONLY COMMODORE MAKES IT POSSIBLE.

Commodore

Door Bart Brouwers

Gefröbel

Nu Oost-Europa inmiddels al weer enkele maanden gespreksonderwerp nummer één is, beginnen ook de universiteiten zich in de discussie te mengen. Dr. J. Löwenhardt van de Rijksuniversiteit Leiden, ziet duidelijk nieuwe mogelijkheden voor zijn interfacultaire werkgroep Ruslandkunde. Löwenhardt vreest dat Leiden het op den duur zal moeten afleggen tegen Amsterdam, Groningen en Utrecht en stelt daarom samenwerking voor. Dat is des te meer noodzakelijk, aldus Löwenhardt, omdat het ministerie van onderwijs "veel te weinig" geld beschikbaar stelt om op een acceptabel niveau onderzoek te kunnen doen en les te geven. Dat geldt voor alle vier de opleidingen, maar voor Leiden in het bijzonder. En het vreemde is, zo beweert Löwenhardt, dat de ministers Lubbers en Van den Broek juist bij herhaling beweren dat Oost-Europa serieus genomen moet worden en de ontwikkelingen op de voet gevolgd zouden moeten worden. "Sinds ik in 1986 hier ben aangesteld, heb ik nauwelijks de mogelijkheid gekregen om de zaken serieus aan te pakken. We rommelen maar wat in de marge. Dat gefröbel ben ik nu mee. Vooral nu er een lawine van nieuwe informatie op ons afkomt is dat frustrerend", aldus een over zijn eigen opleiding niet zo lovende Löwenhardt. (Mare)

Beroep

Voor het eerst sinds twee jaar heeft het college van beroep van de Vrije Universiteit in Amsterdam een student in het gelijk gesteld. De student had geklaagd over een tentamenuitslag, omdat zijn docent een deel van de vragen veel zwaarder liet meetellen dan een ander deel. De docent, professor Van Baars, had dat van te voren niet kenbaar gemaakt. Nu moet Van Baars de tentamenuitslag herzien, maar de ellende voor de student in kwestie blijft door een trucje van Van Baars even groot. De commissie van beroep had namelijk uitgerekend dat het slachtoffer bij een nieuwe berekening precies op een 5,5 zou uitkomen en dat is normaal gesproken na afronding goed voor een zes. Maar Van Baars denkt daar anders over. Hij geeft doodleuk een vijf. De student, die anoniem wenst te blijven ("ik heb helemaal geen zin in publiciteit"), weet nog niet of hij weer in beroep gaat. (Ad Valvas)

Reumapil

Vorige week promoveerde de Leidse reumatologe J. Hazes op een onderzoek over het verband tussen pilgebruik en reuma. Zij ontdekte, dat vrouwen die de anticonceptie-pil gebruiken veel minder kans hebben op (een ernstigere vorm van) reuma, dan degenen zonder pil. Maar ook voor die laatste groep is er nog hoop, want ook vrouwen die ooit zwanger zijn geweest krijgen minder snel last van reuma. Hoe dit biologisch mechanisme werkt, heeft Hazes niet kunnen achterhalen. Ook behandeling van reuma-patiënten met de pil leverde geen resultaat op. (Mare)

VU versus VU

De politicoloog dr. J.H. Hegeman werkt al jaren aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Maar zijn vertrek zit eraan te komen en dat laat hij merken ook. In een interview met het Reformatorisch Dagblad laat hij het volk weten dat "een studie aan de VU beslist niet aan te bevelen" is. Christelijke ouders doen er volgens Hegeman goed aan hun begaafde kinderen te sturen naar de Evangelische Hogeschool, want daar heerst nog "het absolute gezag van de Heilige Schrift". Ter informatie: Hegeman is bestuurslid van de Evangelische Hogeschool. Volgens de politicoloog valt er aan de VU niets meer te redden. Ook het werven van christelijke studenten uit het hele land, zoals onlangs door een collega geopperd, is volgens Hegeman zinloos, want "de VU schept geen klimaat waar een gelovige student kan gedijen." Sterker nog: aan de VU lopen mensen rond die het geloof enkel zien als "restanten van een autoritair persoonlijkheidsyndroom". Hegeman lijkt zijn vertrek (daartoe gedwongen vanwege reorganisaties) niet te betreuren. (Ad Valvas)

Zonder lof

Wil iemand cum laude slagen, dan zullen de in eerste instantie behaalde cijfers daartoe aanleiding moeten geven. Wie voor een co-schap bijvoorbeeld een zesje haalde, maar daar niet tevreden mee was en er in de herkansing van het theorie-gedeelte toch nog een acht uit wist te halen, zal het helaas zonder lof moeten stellen. Ook al geven alle andere cijfers wel aanleiding tot lauwerkransen. Daarmee komt de Rotterdamse Vaste Onder-

wijscommissie terug op een besluit van september vorig jaar, waarin stond dat een student ook lof kon bereiken na een herkansing. In de tussentijd is één student op zo'n manier cum laude afgestudeerd. Die lof wordt hem nu van hogere hand weer afgepakt.

Roemeens

Het is stil op de enige opleiding Roemeens, die Nederland rijk is. De hoogleeraar (prof. Alexandrescu) doet in zijn geboorteland journalistiek werk, de medewerker zit in Boekarest en de enige twee studenten zijn ook maar afgereisd. De studenten merkten dat drie maanden studie voldoende is om je overdag in winkels en bussen te redden, maar nutteloos wanneer de avond is gevallen. (Folia)

Miljoenen

Goed nieuws voor Groningen: de universiteit hield in 1989 "enkele miljoenen" over. Een groot deel van dat geld zit in de bedrijfsreserves van faculteiten die het afgelopen jaar geld verdienden. Koploper onder de verdiemers was andermaal de Economische Faculteit. Maar ook Bedrijfskunde en Letteren deden het in 1989 goed. Volgens collegevoorzitter Bleumink is er nu de komende tijd meer ruimte voor vernieuwing en kwaliteitsverbetering. (UK Groningen)

Kouwetenendokter

Er kwam rook uit de neus van mijn vader. 'Als je goed kijkt,' zei hij, 'zie je dat er rook uit mijn ogen komt.' Ik lette scherp op.

De as van zijn sigaar werd steeds langer. 'Als je een sigaar helemaal oprookt,' zei mijn vader, 'maar dan ook helemaal, zonder dat de as er afvalt, en je stuurt de as in een doosje naar de fabriek, dan krijg je van de fabriek een gratis kistje.' Een tijdje later zag ik, hoe hij met een brandende sigaret tussen de vingers, naar iemand stond te luisteren. De rook kringelde langs zijn gestrekte arm omhoog. Eventjes dacht ik hij heeft een smeulende hand.

Onder de verkeerde gewoonten die ons bedreigen, is er nauwelijks een die zo duidelijk met symboliek verbonden is, met vanitas-gedachten, met het melancholische besef van onze tijdelijkheid, als het roken. IJdelheid der ijdelheden. 'Want als rook vervliet mijn dagen, het brandt binnenin mij als vuur', zegt de psalm, en die rook is in literatuur en schilderkunst sinds de komst van de tabak in tabaksrook veranderd. 'Spes mea fumus est' - zo heet een gedicht van de zeventiende-eeuwse arts en poëet Willem Godschalk van Focquenbroch. Het is een dubbelzinnige uitspraak: 'mijn hoop ligt in het roken', maar ook: mijn hoop is rook, nietig, ijdel'. Dank zij de tabak en de droge dronkenschap daardoor veroorzaakt, weet de dichter zich staande te houden bij de al tegenslagen die hij ondervindt. Paffend en denkend heeft hij zo zijn illusies.

Maar nauw is 't smokend kruid verbrand tot stof en as, of 'k vind mij in die stand waar ik voor dees in was. En nauw zie ik de rook in ijd'le lucht verzwinden, of 'k zeg dat ik in 't minst geen onderscheid kan vinden, in: of ik leef of hoop of dat 'k een pijpje smook, want 't een is niet als wind en 't ander niet als rook.

In een van de grafschriften die Van Focquenbroch op zichzelf heeft geschreven, heet het dat Meester Fock zijn leven als rook heeft zien verdwijnen. 'Wat meent gij, lezer, dat gij in dat graf zult vinden? / Niet als wat as van een schoon uitgeblazen pijp.'

Rook als metafoor voor het leven. Het beeld wordt nog pregnanter als we het roken als bewuste tijdpassering zien. Met een sigaret of sigaar in de wachtkamer (maakt juist daar mag het niet meer). Op biedermeier-prenten zien we hoe iemand na gedane arbeid stil en tevreden voor zijn huisje zit. Zalig nietsdoen. Maar de klok tikt door. uit de pijpekop kringelt tijd als rook. Minder idyllisch is het bij T.S. Eliot, in 'The Love Song of J. Alfred Prufrock': 'Shall I say, I have gone at dusk through narrow streets / And watched the smoke that rises from the pipes / Of lonely men in shirt-sleeves, leaning out of windows? ...'

Onze tijdelijkheid is in het Paradijs begonnen. Nog vóór Eva die beruchte appel plukte, viel Adam al voor de tabak. We zien het bij de dichter Richard Minne: 'God werd moe en lastig. / Uren lang had hij geschapen: / tijgers, boterbloemen, / rhumatiek en rapen. / ... / Onder hem liep Eva / en ernaast Adam, / die stil en gezapig / pafte aan zijn pijp. / 't Was laat op den zomer / en de appels al rijp.' Ik zie hem staan, die engel met zijn vlammen zwaard. 'Vuurtje, m'neer?'

Wiel Kusters

Cosa di Franco

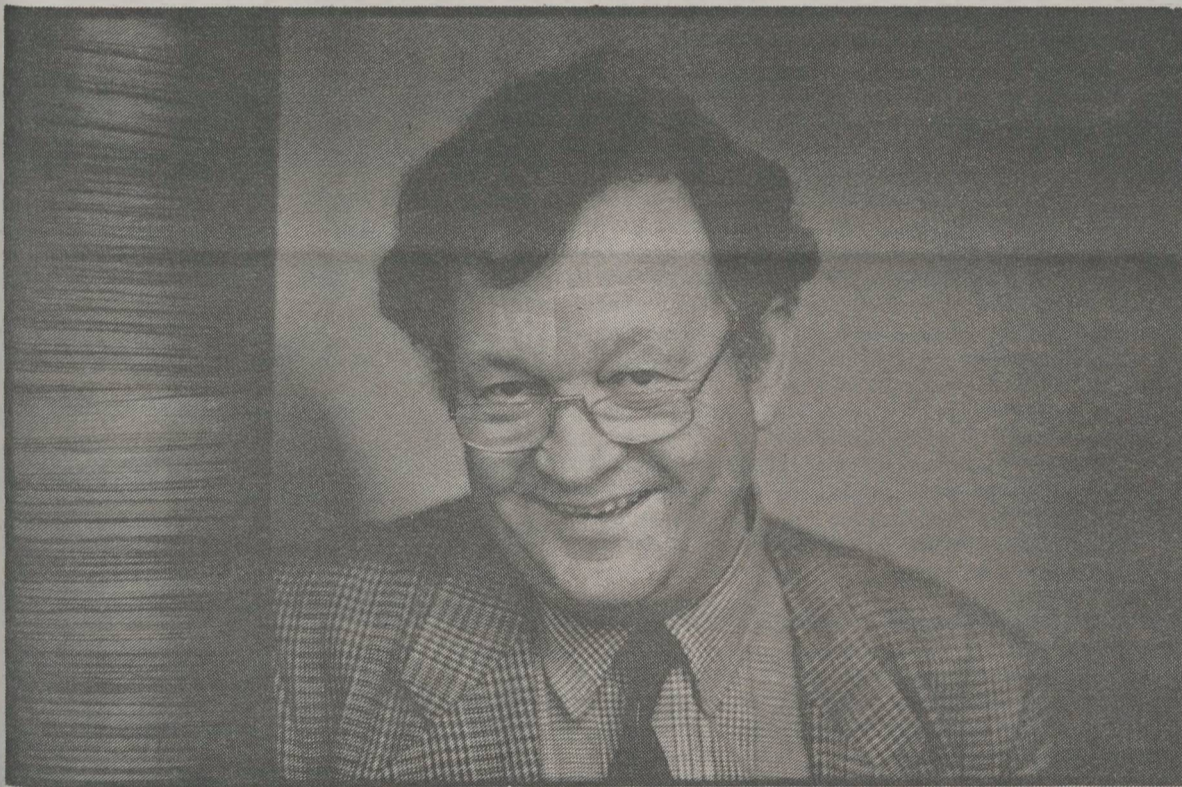
De wind mag nog even vrij spelen op Randwyck, waar het nieuwe faculteitengebouw moet verrijzen

Boek van Britse journalist onthult diplomatieke correspondentie

AMERIKANEN ZATEN ACHTER GEDWONGEN VERTREK VAN THEO VAN BOVEN BIJ VN

"Ik heb me nooit als zetbaas willen laten gebruiken, als iemand die alleen maar de westerse belangen verdedigde. Zelfs jegens Nederland stelde ik me onafhankelijk op. Maar vooral onder Reagan werd dat niet gewaardeerd. Ik paste niet in die anticommunistische atmosfeer. Je zou kunnen zeggen dat het aantreden van Reagan voor mij het begin van het einde betekende". De hoogleraar internationaal recht mr. Theo van Boven heeft het altijd wel vermoed, maar het lijkt erop dat er nu dan toch onomstotelijk bewijs is voor de stevige hand van de Amerikanen in zijn ontslag als directeur van het mensenrechtenbureau van de Verenigde Naties in 1982. Een nog ongepubliceerd boek van een Britse journalist onthult diplomatieke correspondentie waaruit dat zou blijken. Het Parool van jongstleden zaterdag bracht de kwestie prominent op de voorpagina. De zaak Van Boven is daarmee wederom nieuws geworden, en, het moet gezegd, niet tot onverdeelde vreugde van de betrokkene.

"Het lijkt verdorie wel of ik na die periode niets meer gedaan heb. Natuurlijk is het een belangrijke periode in mijn leven geweest, waarschijnlijk zelfs de belangrijkste, maar voor mij is het toch een afgesloten hoofdstuk. Dozen met stukken uit die tijd heb ik weggestopt, nooit meer in gekeken. Het manuscript van dit boek heb ik wel van de schrijver gekregen, maar dat ligt ergens ver weg op zolder. Maar nu komt alles weer in de krant."

Van Boven: 'Ik paste dus niet in die anti-communistische sfeer' (foto Franco Gori)

Professor Theo van Boven klaagt. Keer op keer lijkt zijn Maastrichtse professorale carrière althans in de publiciteit het onderspit te delven tegen de spectaculaire gebeurtenissen uit zijn periode als directeur van het bureau mensenrechten van de Verenigde Naties. Van 1977 tot '82 zetelde hij in die functie in Genève, totdat hij om politieke redenen de laan uit werd gestuurd. Helemaal ongelukkig met het boek van de Britse journalist Ian Guest (onder andere The Guardian en de BBC) is hij overigens ook weer niet: "Ik denk dat het een bevestiging geeft van de juistheid van mijn beleid."

Eind mei is de geplande verschijningsdatum van "Behind the disappearances" van Guest. Het boek gaat over de Argentijnse 'vuile oorlog' van de militaire junta tegen de eigen bevolking en besteedt daarom uitvoerig aandacht aan de positie van de Argentijnen in internationale politieke fora als de VN. Van Boven speelde in die tijd een cruciale rol vanuit zijn Geneefse bureau: met de regelmaat van de klok klaagde hij de Argentijnse generaals aan met beschuldigingen over schendingen van de mensenrechten. Ook andere Latijns-Amerikaanse dictaturen spaarde hij zijn kritiek niet. Gezamenlijke druk vanuit die hoek leidde uiteinde-

lijk tot zijn val. Voor de Russen kwam dat evenmin ongelegen, want ook hen had Van Boven danig weten te irriteren. Aldus luidde tot voor kort de algemeen aanvaarde lezing van het ontslag van Van Boven in 1982, dat uitgroeide tot een internationale minirel. Het boek van Guest werpt nu volgens Het Parool een nieuw licht op de zaak: wat naast betrokkenen al die tijd wel bevroeden maar nooit konden bewijzen blijkt inderdaad het geval: niet de Russen maar de Verenigde Staten hebben in de hele affaire een uitermate actieve rol gespeeld.

Activistisch

Van Boven: "Ik ben benoemd in 1977, nog door Waldheim. Het was een beetje een risico om mij op die plaats te zetten, ik stond bekend als enigszins activistisch, maar dat bleek toch geen bezwaar. Waldheim bemoeide zich nergens mee, ik had dus ook geen last van hem, en verder was het de tijd van de regering Carter. Gezien de invloed die de grote mogendheden hebben op het reilen en zeilen van de VN tellen die dingen. Onder Carter was er gevoel voor mensenrechtenkwesties, en niet alleen voor wat er

mis was in communistische landen. Het politiek klimaat was dus gunstig."

"Met het aantreden van Reagan veranderde dat. Jeane Kirkpatrick, de nieuwe Amerikaanse ambassadeur bij de VN, hield er een theorie op na over autoritaire en totalitaire regimes. De autoritaire regimes, de rechtse dictaturen in Latijns-Amerika bijvoorbeeld, werden niet als hopeloos beschouwd, daar viel volgens haar nog wel wat aan te verbeteren. Die moest je dus ook niet te hard vallen. Daarentegen waren de totalitaire (communisme) regimes onverbeterlijk, die kon je stevig aanpakken op hun schendingen van de mensenrechten. Maar ik paste niet in die anticommunistische atmosfeer en ik heb me dus ook uitdrukkelijk bemoeid met de toestanden in Chili, Argentinië enzovoorts.

De Amerikanen vonden dus dat ik hun belangen niet diende; nee, dat werd me niet openlijk verteld, dat is nu mijn analyse. Destijds dacht ik dat het wel meeviel. Echt bezorgd heb ik me dan ook nooit gemaakt over de kritiek die ik te verduren had; er was tenslotte ook heel veel steun. En ik wilde gewoon niet teveel concessies doen."

Van Boven moest dus weg, luidde kennelijk de conclusie in Buenos Aires en in

Washington. In 1979 had hij na zijn eerste ambtstermijn van twee jaar een verlenging met drie jaar gekregen, en als er niets gebeurde lag het in de lijn der verwachtingen dat in '82 de termijn opnieuw verlengd zou worden. Die gelegenheid hebben de critici dus geduldig afgewacht, weet Van Boven nu dankzij het boek van Guest. Destijds was zijn perceptie van de gebeurtenissen echter een geheel andere. Er was immers een 'incident'.

Gewetenszaak

Van Boven: "Mijn contract liep officieel in mei '82 af. Gedurende zes weken in het voorjaar vergadert altijd de commissie mensenrechten, een belangrijk voorbereidend orgaan dat bestaat uit regeringsvertegenwoordigers van een zo representatief mogelijke groep landen uit de VN. Ik zou daar bij de opening van de zitting een speech houden over de bescherming van het menselijk leven. Ik had er maanden mee rondgelopen wat ik daar zou zeggen, en uiteindelijk had ik besloten concrete voorbeelden te noemen van zaken die mij in de voorafgaande periode waren gemeld. Slachtpartijen in Guatemala, Chili, Zuid-Afrika, Oeganda. Mijn speech werd vóór de opening van de commissievergadering onder embargo uitgegeven en kwam in handen van de ambassades van die landen. Die liepen daarop op hoge poten naar de top van de VN in New York, naar Perez de Cuellar die toen net Waldheim had opgevolgd. Van een van zijn medewerkers kreeg ik vervolgens de instructie om stukken uit mijn speech te schrappen. Voor mij was het echter een gewetenszaak: het betrof hier nota bene gegevens uit onze eigen rapporten, daar was dus niets geheims aan, en ik vond dat ik die dingen moest vertellen. Als dat niet kon, heb ik New York laten weten, goed, dan deed ik het niet, maar dan zou ik wel tijdens de vergadering duidelijk maken wat er was voorgevallen. Uiteindelijk is er toen een compromis bereikt: ik moest aan het begin van mijn verhaal zeggen dat sommige onderdelen 'mijn persoonlijke mening' waren. Dat vond ik best, als ik het maar kon zeggen. Ik heb die toespraak daarop gehouden, en een week later kreeg ik een telegram met de mededeling dat mijn contract niet werd verlengd."

"Uiteraard heb ik dat ontslag, want dat was het eigenlijk, beschouwd als straf voor mijn opstelling. Mij werd ongehoorzaamheid verweten.

Maar de vergadering van de mensenrechtencommissie was nog niet afgelopen, die duurde zes weken en ik zou nog een keer een toespraak houden. Die heb ik toen aangegrepen om mijn ontslag aan te kondigen, die slag wou ik wel hebben ja. Dat gaf enige consternatie. In diezelfde speech heb ik echter ook nog een pleidooi gehouden om het mensenrechtenbeleid van de VN zwaarder te instrumenteren en een Hoge Commissaris voor de rechten van de mens te benoemen. Die dingen werkten als een rooie lap op een stier op landen als Argentinië, maar ook op de Sovjet-Unie. Ik kreeg dus alsnog de wind van voren uit die hoek. Waarnemers hebben toen geconcludeerd dat die beide landen achter mijn ontslag zaten. Maar wat betreft de Russen was dat volstrekt niet het geval, die vertelden me later dat ze niets wisten van deze hele affaire. En ik geloof dat wel, ofschoon ik meer dan eens aanvaringen met ze gehad heb. Maar ze respecteerden me, ze zagen in dat ik geen zetbaas was, van niemand. 'Had ons maar om hulp gevraagd, dan hadden we je wel kunnen redden', zeiden ze later. Niet dat ik dat gedaan had, want op zo'n manier word je afhankelijk en kun je niets meer doen."

"De Verenigde Staten leunden ondertussen rustig achterover, die stonden buiten verdenking. De Amerikanen in Genève belden meteen met Kirkpatrick in New York, maar die wist nergens van, werd

me verteld. Ik heb de rol van de VS toen altijd raadselachtig gevonden. Ze gaven me nog een officiële afscheidsbrief, toonden zich vol lof over mijn werk. Uit de dingen die Guest nu heeft opgeduid, de correspondentie tussen Buenos Aires en Washington, weet ik dat mijn ontslag een lang voorbereide actie was. Met of zonder speech, ik was hoe dan ook ontslagen. Achteraf was ik dus helemaal blij dat ik voet bij stuk had gehouden. Ook als ik de speech had ingeslikt was ik de laan uitgevlogen, en dan had ik ook nog een hekel aan mezelf gekregen."

Cynisch

Uiteraard heeft Van Boven een onderhoud aangevraagd met VN-secretaris-generaal Perez de Cuellar. Hem was immers geen enkele reden meegedeeld waarom zijn contract niet verlengd zou worden, en bovendien was hij niet eens gehoord. Maar de pas benoemde Perez de Cuellar hield zich van de domme, claimde onwetendheid over de affaire (Van Boven: "Onzin, hij was daarvoor ondersecretaris-generaal, die was van alles op de hoogte") en zei niet anders te kunnen omdat Van Boven omstreden en dus niet langer te handhaven was. Wat het slachtoffer nog wel het meeste stak was dat Perez de Cuellar in diezelfde periode ergens een goedvol betoog hield over het belang van de onafhankelijkheid van de internationale ambtenaar.

Van Boven: "Natuurlijk had hij achter me kunnen gaan staan. Je moet je medewerkers naar buiten toe verdedigen. Maar dat deed hij niet."

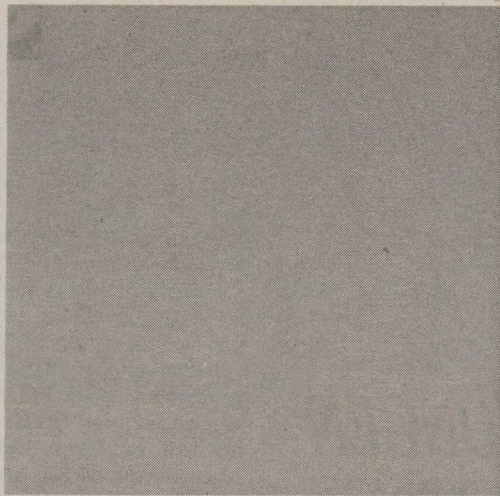
Toch was dat des te meer nodig geweest, vindt Van Boven, omdat hij op zichzelf een goed beleid voerde. "In mijn tijd zijn er nogal wat vernieuwingen ingevoerd. Ik heb me erg geconcentreerd op de schendingen van de mensenrechten, de verdwijningen, de executies; we hebben procedures ontworpen hoe die zaken aangepakt moesten worden. De rapporteurs zoals Wako bijvoorbeeld, die nog in Suriname is geweest, daar zijn wij toen mee begonnen."

Over het beleid van de afdeling mensenrechten na zijn vertrek is Van Boven niet erg te spreken. De aandacht is verlegd van het publiekelijk aan de kaak stellen van schendingen naar activiteiten op het terrein van onderwijs en opvoeding; men houdt seminars en dergelijke. Dat is niet onbelangrijk, vindt Van Boven, want het is altijd goed om de mensen te vertellen wat hun rechten zijn, maar dat kunnen anderen, universiteiten bijvoorbeeld, ook wel doen. Daar brand je je vingers niet aan.

"De rol van de Verenigde Naties is een andere, geloof ik. Landen moeten daarvoor het forum van de wereld rekenen, schap afdelen van hun daden. Niemand anders kan dat bewerkstelligen, alleen de VN kan dat."

Enigszins cynisch is Van Boven wel geworden van de hele kwestie. Dat mensen als Perez de Cuellar zich verschuilen achter anderen zint hem niet erg. Het Amerikaanse beleid bekijkt hij extra kritisch. "Laatst was ik in het Capitool (NOS-programma op zondag; red.), en ik kon het toen niet laten om even te laten vallen dat ik het absoluut oneens was met de interventie in Panama. Die is volstrekt strijdig met het internationale recht. Niet dat ik anti-Amerikaans ben. Ik vind het een prachtig land, met veel vitaliteit, ik heb er gestudeerd en gewerkt, heb daar veel vrienden. Maar daarom juist. Als de Russen op mijn ontslag aangestuurd zouden hebben verwacht je dat nog. Maar als de VS dat doen, dan ben je toch extra teleurgesteld."

Wammes Bos

Parvaneh Moazenni is eigenlijk per toeval aan de RL komen studeren. Ze vertrok uit Iran met de bedoeling om zich bij een Engelse universiteit in te schrijven, maar kreeg voor dat land geen visum. Bij de tussenlanding in Duitsland ontmoette ze een Nederlandse jongen en bij zijn Maastrichtse moeder mocht ze voorlopig logeren. In Nederland woonde bovendien haar broer, die het grootste deel van de studie heeft betaald. Tegenwoordig heeft Parvaneh recht op een basisbeurs, omdat ze hier méér dan vijf jaar woont en inmiddels met een Nederlander is getrouwd. Toen Parvaneh in oktober '83 naar Maastricht kwam werd ze vergezeld door haar zus, inmiddels vierdejaars gezondheidswetenschappen. Na drie maanden zochten de zusjes elk een ander Nederlands gastgezin om zo de taal en cultuur te leren kennen. Ze kozen er bewust voor om niet bij elkaar wonen. Parvaneh: "Als je het emotioneel bekijkt heb je een grote behoefte om met iemand in dezelfde situatie om te gaan. Maar als je logisch nadenkt en reëel bent, beseft je dat je meer en sneller leert door zoveel mogelijk met Nederlanders om te gaan."

Bedreigend

Parvaneh wilde geneeskunde studeren, maar kreeg geen goede informatie over de bestaande regelingen. "Ik had gehoord dat ik meteen kon meeloten en tijdens de studie mijn deficienties voor natuur- en scheikunde kon inhalen. Ik heb me toen dus ingeschreven, maar in mei hoorde ik helemaal niets, 60k niet dat ik helemaal niet mee mocht loten. Om een studentenvissum te krijgen ben ik toen in september '84 gezondheidswetenschappen gaan doen en heb me tegelijk opnieuw ingeschreven voor geneeskunde. Gelukkig had ik zelf besloten toch al met natuur- en scheikunde te beginnen. Maar pas na twee jaar werd me duidelijk dat een diploma in die vakken voorwaarde was om überhaupt mee te mogen loten. Toen had ik alléén nog maar scheikunde gehaald. Natuurkunde had ik intussen laten vallen omdat het me teveel werd naast de studie gezondheidswetenschappen. Het heeft me echt ontzettend veel tijd en energie gekost om erachter te komen hoe de dingen hier werden geregeld. Bij elke stap twijfelde ik en wist ik niet of ik wel op de goede weg was. Ik vraag me nog wel eens af hoe het me zou zijn vergaan als ik in het begin op kamers had gewoond."

Parvaneh heeft er nooit over gedacht elders in Nederland medicijnen te gaan studeren. "Toen het na drie jaar eenmaal zo ver was kende ik de stad en de mensen. Ik wilde het niet nog ingewikkelder maken door weg te gaan. Bovendien beviel het onderwijssysteem me wel, ik ben niet zo'n college-student." Toch heeft ze de onderwijsgroepen in het begin als tamelijk bedreigend ervaren, wat alles te maken had met haar beperkte kennis van de taal. "Als ik in de tijd terug kon gaan zou ik nog een jaar gewacht hebben voordat ik gezondheidswetenschappen ging doen. In dat jaar zou ik dan heel intensief de taal hebben geleerd. Toen ik pas in Nederland was hoorde ik van een kennis per toeval van een cursus Nederlands op een dagschool. Dat was negen uur per week, in een klas met allerlei mensen met uiteenlopende motivaties. Er waren Polen die alleen maar genoeg Nederlands wilden opsteken om boodschappen te kunnen doen. Zelf had ik wel de energie om twaalf uur per dag de taal te leren, maar die mogelijkheid was er gewoon niet. Het gevolg was dat ik in het begin mijn mond niet durfde open te doen in de onderwijsgroep, terwijl ik van nature helemaal niet zo'n stil type ben. In dat eerste jaar bij Gezondheidswetenschappen was er zo'n beetje na elk blok een evaluatie, waarbij vooral de stille mensen het moesten ontgelden. Ik voelde me voortdurend aangesproken en vond dat echt heel bedreigend. Het heeft me zeker een jaar gekost voordat ik met discussies mee durfde te doen. Dat was allemaal niet zo goed voor mijn motivatie." Aan haar persoonlijke contact met de studenten uit die eerste onderwijsgroep bewaart ze wel goede herinneringen.

"We hebben nu nog etentjes samen. Het is me toch opgevallen dat hier in Maastricht iedereen erg aardig is en altijd bereid om je te helpen. De tutor wil je best een half uur voor de bijeenkomst een en ander alvast

uitleggen. Maar daardoor voel ik me soms ook schuldig en krijg ik het gevoel dat ik iets terug moet doen."

Parvaneh's studie geneeskunde verloopt inmiddels succesvol: "als ik nu nog achterop raak heeft dat met gewone studieproblemen te maken en niet met taalproblemen". Haar eerste studiejaar geneeskunde heeft ze wél vanwege taalproblemen moeten overdoen. "Ik had echt ontzettend veel moeite met de voortgangstoets en haalde daardoor het eerste jaar op één procent na net niet. Ik wist de antwoorden wel, maar het lukte me niet om op de juiste manier met de vragen om te gaan. Ik heb toen heel vaak geoefend tot dat ik de juiste benadering te pakken had. Als deze universiteit een eigen taalcursus ontwikkelt, zouden daarin zeker ook tips met betrekking tot de voortgangstoets aan bod moeten komen."

Elsschot

Miran (19) woont met zijn ouders en zus in een Maastrichtse buitenwijk. Zijn vader stond in Iran geregistreerd als iemand met afwijkende politieke opvattingen, wat voor zijn kinderen de toegang tot de universiteit praktisch afsloot. Het gezin vluchtte veertien maanden geleden naar Nederland en heeft nog steeds geen zekerheid over de politieke status. Wel is Miran inmiddels door het University Assistant Fund (UAF) als vluchteling geaccepteerd en kan derhalve een studiebeurs krijgen. Zijn keuze om geneeskunde te studeren heeft de vestiging van het gezin in Maastricht mede bepaald. Miran: "Toen we in het opvangkamp woonden heb ik de systemen vergeleken en het lijkt me heel leuk om hier te studeren. Ik wil niet op een klassieke manier met geneeskunde omgaan, precies doen wat de leraar zegt en alleen boeken lezen die je krijgt opgedragen. Ik denk dat het er hier anders aan toegaat en dat je veel verschillende dingen kunt doen, als je tenminste actief bent."

Dankzij een studiebeurs van het UAF gaat Miran dit jaar drie dagen per week naar het Jeanne D'Arc college -Maastrichts internationale school- om het zogenaamde IB-diploma halen. Hij volgt er zes vakken, waarvan drie (wis- natuur- en scheikunde) op VWO-niveau. Het bijspijkeren van zijn deficienties baart Miran nauwelijks zorgen, want hij is uiterst gemotiveerd. Over de kwaliteit en kwantiteit van de Nederlandse les, drie keer vijftig minuten per week, is hij niet erg tevreden. "Ik wil het gewone Nederlands leren, zodat ik de krant kan lezen of een studietekst kan begrijpen. Op school lessen houden we ons vooral bezig met speciale uitdrukkingen en literair taalgebruik. Ik vind het best interessant om Kaas van Elsschot te lezen, maar pas in een later stadium."

Miran hoopt ooit naar zijn vaderland terug te gaan, maar ziet daartoe voorlopig geen mogelijkheid. "Een arts heeft in Iran veel aanzien en een heel goed salaris. Maar je bent óf voor óf tegen de regering en daar kan ik niet mee leven."

Miran's zus (21), die tandheelkunde wil studeren, vraagt of het waar is dat er plannen bestaan om alle universitaire onderwijs in het Engels te geven. Voor haar is het nog moeilijker om behoorlijk Nederlands te leren.

"Door mijn leeftijd kan ik geen IB-diploma meer halen. Daarom volg ik nu natuurkunde aan de RL, maar door de lestijden kan ik twee keer per week niet naar de Nederlandse cursus. Ik heb wel een aantal Nederlandse vrienden en vriendinnen, maar die willen met mij juist Engels praten om die taal te oefenen. En thuis spreken we meestal Perzisch. Ik heb trouwens inmiddels gehoord dat het Maastrichtse certificaat voor natuurkunde op andere universiteiten ongeldig is. Deze zomer wil ik scheikunde gaan doen in Utrecht en als natuurkunde inderdaad niet erkend wordt moet ik dat óók opnieuw doen. Ze zouden voor die vakken een cursus moeten ontwikkelen, waarmee je op elke universiteit terecht kunt."

Prestrate

Toen Marjon haar studie geneeskunde aan de RL

"Je kunt kiezen tussen migreren of alleen blijven"

"Nederland is niet meer zo gesloten. Kijk alleen maar naar alle asielzoekers die in hun eigen land een goede opleiding hebben gehad. Dat zijn geen gastarbeiders die hier na toe komen om in de fabriek te werken. Ze willen hier iets bereiken, een toekomst opbouwen. In Maastricht beginnen ze de deuren pas de laatste tijd een beetje los te gooien." De Zuid-Amerikaanse Marjon vindt dat de RL méér buitenlandse studenten moet werven en hen behoorlijk moet begeleiden. Zelf kwam ze ruim tien jaar geleden vluchteling naar Nederland en is inmiddels met haar co-schappen bezig. Haar echte

begon, sprak ze behoorlijk Nederlands en had ze elders in het land al een HBO-opleiding achter de rug. Dat betekent niet dat studeren in Maastricht tot dusverre probleemloos is verlopen. "Ik heb nog steeds moeite met het schrijven van stukken. Het kost zoveel tijd en energie om ze taalkundig kloppend te krijgen. Maar mij heeft nooit iemand gevraagd of ik het als buitenlandse student allemaal wel kan volgen. Natuurlijk wordt je door de mensen uit je onderwijsgroep wel opgevangen, maar dat moet je niet overschatten. De groep moet een produkt leveren en kan niet lang stilstaan bij de eenling die het niet begrijpt. En verder zou ik niet weten bij wie ik terecht kan: de tutor, de studiebegeleider, de studentendecaan? Ik heb echt niet het gevoel dat men op mijn vragen zit te wachten." Marjon denkt dat veel buitenlandse studenten een enorme prestatie-druk voelen.

"In Nederland heeft men een tamelijk overdreven visie op de kwaliteit van het universitaire onderwijs. Daardoor ontstaat bij buitenlanders een enorme angst: waar begin ik aan? De weg is zo lang en zwaar! Dat geldt trouwens niet alleen voor buitenlanders, maar ook voor kinderen van gastarbeiders, waarvan maar vier procent doordringt tot het hoger onderwijs. Je wordt eerst van alle kanten getoetst en als je dan een van de weinigen bent voor wie de deur opengaat, moet je ook mee kunnen. Je durft niet te zeggen dat je het niet begrijpt, want anders ben je onterecht toegelaten. Ik vraag me bijvoorbeeld af waarom er zulke hoge eisen aan kennis van het Nederlands worden gesteld. Ik kan me voorstellen dat je na een basiscursus één jaar als toehoorder mag meelopen om alvast de sfeer te proeven. Daarvan leer je volgens mij méér dan van nóg een taalcursus en nóg een taalcursus. Bovendien raak je beter gemotiveerd omdat je ziet waar je naar toe werkt."

Marjon voelt zich thuis in Maastricht en heeft hier haar "sociale netwerk" opgebouwd. Toch mist ze soms het contact met andere buitenlandse studenten. "Zelfs de stad heeft weinig te bieden aan buitenlandse studenten. Er zijn nauwelijks aanrijpingspunten met je eigen cultuur. In Maastricht heb je geen keuzevrijheid: of je integreert of je bent alleen. Op de universiteit wordt gedaan alsof de buitenlandse student gewoon één student meer is. Terwijl je ons óók iets extra's zou kunnen bieden, bijvoorbeeld door problemen op het gebied van taal, cultuurverschillen of sociale contacten regelmatig formeel te evalueren. Het zou vooral goed zijn om na het eerste jaar te bekijken of iemand de juiste studiekeuze heeft gemaakt. Als vluchteling heb ik altijd recht op een beurs gehad, maar ik heb nu wél een gigantische studieschuld omdat ik twee studies heb gevolgd. En zelfs voor de talencursus moest ik een beurs aanvragen. Er wordt tegen buitenlandse studenten te gauw gezegd: "ga eerst maar een jaartje wat anders doen". Zeker met het huidige systeem van studiefinanciering kun je je dat nauwelijks meer permitteren."

Wisselwerking

Het potentieel van buitenlandse studenten zou in Maastricht veel beter benut kunnen worden, vindt Marjon. "Je kunt een boek lezen over de Islamitische patiënt in het ziekenhuis, maar je kunt ook aan een Iraanse student vragen om daar iets over te vertellen. Je kunt theoretiseren over de gezondheid van ex-politieke gevangenen, maar sommige buitenlandse studenten kennen zulke mensen uit hun eigen omgeving. Maastrichtse studenten gaan naar Afrika of Zuid-Amerika om kennis te maken met andere systemen van gezondheidszorg. De buitenlandse studenten die hier rondlopen hebben daarover uit eigen ervaring heel wat te melden, maar mij heeft nog nooit iemand gevraagd om een praatje te komen houden. Ik vind het echt heel

jammer dat die wisselwerking hier helemaal niet plaatsvindt." Marjon kan en wil voorlopig niet terug naar haar vaderland. Ze is geworteld in Maastricht en hoopt gynaecoloog te worden in een Nederlands ziekenhuis. "Of dat lukt weet ik niet. Ik heb geen kruiswagens, dus ik kan alleen mezelf verkopen. Ik denk wél dat ik als vrouw én buitenlandse heel wat te bieden heb, omdat ik daardoor al bij twee groepen aansluiting vind. Tijdens mijn stages merk ik vaak dat buitenlandse patiënten verwachtingsvol naar me kijken en me vertrouwen. Er vindt een soort herkenning plaats en je begrijpt elkaar sneller. Zoiets kun je nooit hard maken, maar ik ben ervan overtuigd dát het zo is. Ook om dit soort redenen zou het heel goed zijn als universiteiten beter toegankelijk worden voor buitenlanders."

Buitenlandse studenten in Mstricht

Emely Nobis

de welinge buitenlandse studenten toch al zo op". Miran uit Iran blijft ook liever in Nederland. Hij is om politieke redenen uit zijn vaderland vertrokken en weet na veertien maanden nog steeds niet of hij als erkend vluchteling in Nederland mag blijven. Intussen blijft hij zich voor op een studie geneeskunde in Maastricht. Parvaneh Moazenni - vierdejaars geneeskunde- wil na haar afstuderen terug naar Iran om daar als gynaecoloog te werken, want "ik voel me hier wel thuis, maar Iran blijft toch mijn

de welslagen van de wereld. Het merendeel wil geneeskunde of economie studeren, maar sommigen maken niet eens duidelijk voor welke richting ze zich willen inschrijven. Uit Marokko krijg ik meestal precies dezelfde briefjes: "je suis un jeune célibataire, die aan Uw hoog gewaardeerde universiteit wil komen studeren" enzovoorts. Ik krijg de indruk dat scholieren dáár klassikaal zo'n brief opstellen. Veel mensen geven geen enkele motivatie. Anderen roemen het internationale karakter van deze universiteit of het feit dat we de meest zuidelijke universiteit van het land zijn. Een hoop briefschrijvers denken dat er in het Engels wordt onderwezen en beseft niet dat kennis van het Nederlands een wettelijke eis is."

Emely Nobis

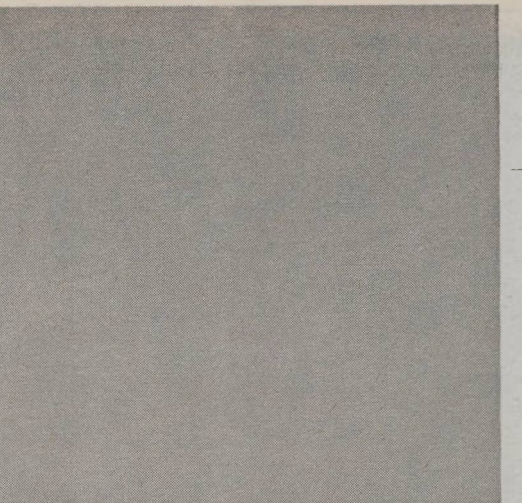
Aan de RL staan ruim honderd buitenlandse studenten ingeschreven. Een meerderheid komt uit Duitsland en België, maar tweënvieftig komen er uit landen in Zuid-Amerika, Azië of Afrika. Van hen studeren er twintig geneeskunde, elf economie, vijf rechten en zes gezondheidswetenschappen. Het gaat niet alleen om mensen die in Nederland studeren om vervolgens als gediplomeerd arts of econoom naar het eigen land terug te keren. Sommigen -vooral Marokkanen- komen in het kader van een gezinshereniging naar Nederland. En er zijn natuurlijk vluchtelingen, die (voorlopig) niet meer terug kunnen.

Célibataire

Het aantal studenten van buiten Europa zou waarschijnlijk veel groter kunnen zijn. Alleen al in het afgelopen studiejaar kwamen er bij het studentendecanaat uit deze groep 170 brieven binnen met de vraag om meer informatie over een studie aan de RL. Dat zijn niet allemaal serieuze kandidaten, meent hoofd decanaat Heleen de Bruin. "Waarschijnlijk schrijft de helft van die mensen een brief naar alle universiteiten in Nederland of desnoods de wereld. Het merendeel wil geneeskunde of economie studeren, maar sommigen maken niet eens duidelijk voor welke richting ze zich willen inschrijven. Uit Marokko krijg ik meestal precies dezelfde briefjes: "je suis un jeune célibataire, die aan Uw hoog gewaardeerde universiteit wil komen studeren" enzovoorts. Ik krijg de indruk dat scholieren dáár klassikaal zo'n brief opstellen. Veel mensen geven geen enkele motivatie. Anderen roemen het internationale karakter van deze universiteit of het feit dat we de meest zuidelijke universiteit van het land zijn. Een hoop briefschrijvers denken dat er in het Engels wordt onderwezen en beseft niet dat kennis van het Nederlands een wettelijke eis is."

De potentiële buitenlandse student moet veel drem-ples nemen. Zo kunnen alleen erkende vluchtelingen rekenen op een studiebeurs. Asielzoekers die van de rechter nog geen uitsluitel hebben gekregen over hun status, kunnen een lening aanvragen bij het University Assistant Fund (UAF). Jongeren die in het kader van een gezinshereniging naar Nederland komen, kunnen in sommige gevallen een (gedeeltelijke) beurs krijgen. Alle andere kandidaten moeten aantonen dat ze eigen financiële middelen hebben en dat iemand in Nederland voor hen garant staat. Een ander probleem vormt de examenbevoegdheid van buitenlandse studenten. De meesten kunnen op basis van hun diploma's niet direct ingeschreven worden. De Bruin: "Het Nuffic beoordeelt of hun diploma's toegang geven tot de universiteit. Sommigen hebben in hun eigen land al één of twee jaar aan de universiteit gestudeerd of zelfs al een volledige opleiding achter de rug. Van anderen stelt het diploma helemaal niets voor. Veel mensen hebben een diploma waarmee ze in

Parvaneh: "Onderwijsgroepen vond ik in het begin heel bedreigend" (foto Franco Gori)

"Cursus Nederlandse taal zou geen overbodige luxe zijn"

Buitenlandse studenten zijn een vergeten groep aan deze universiteit, meent studentendecaan Heleen de Bruin. Afgelopen jaar belandden er op haar bureau honderd zeventig aanvragen van niet-Europese studenten om in Maastricht te mogen studeren. De overgrote meerderheid kiest uiteindelijk toch voor een andere universiteit, "want wij hebben hen helemaal niets te bieden. Als de RL zich internationaal wil profileren, zou er voor deze groep potentiële studenten in ieder geval een behoorlijke taalcursus moeten komen." Bij het talentinstituut Worldneth (een initiatief van universiteit en vertalersopleiding) zijn de plannen hiervoor inmiddels ver gevorderd.

Overbodige luxe

Heleen de Bruin heeft vorig jaar met 66 potentiële studenten van buiten Europa uitvoerig contact gehad. Dat zijn de doorzetters, die echt voor deze universiteit willen kiezen. De decaan zit met deze mensen "behoorlijk in mijn maag, want wij kunnen helemaal niets voor ze doen." De meeste universiteiten kennen wel een of andere vorm van opvang voor buitenlandse studenten. In Maastricht kunnen ze niet eens een behoorlijke taalcursus volgen. De Bruin: "Buitenlanders die zich voorbereiden op een universitaire studie kunnen een voorlopige verblijfsvergunning krijgen. In Maastricht levert dit problemen op, omdat de cursussen die de studenten volgen los van de universiteit staan. Elders is het veel gemakkelijker om te bewijzen dat je inderdaad met die voorbereiding bezig bent. Zo raken we een heleboel mensen weer kwijt aan andere universiteiten." Om dit knelpunt op te heffen zou de universiteit op korte termijn een eigen taalcursus moeten ontwikkelen, stelt de Bruin. Later kan dit wellicht worden uitgebreid met eigen deficientiecurussen en lessen op het gebied van gewoontes en cultuur. Het decanaat heeft inmiddels contact opgenomen met het talentinstituut Worldneth, dat nu al cursussen verzorgt voor buitenlandse studenten die in het kader van uitwisselingsprogramma's naar de RL komen. Directeur Helmut van Berlo heeft een voorstel uitgewerkt om "Nederlands als vreemde taal" tot een vaste inrichting van de RL te maken. Volgens hem zet een korte, intensieve taalcursus geen zoden aan de dijk voor studenten die hier jarenlang zullen blijven. Hij stelt zich voor dat zij -naar Duits voorbeeld- een cursus van zes à acht maanden volgen.

Van Berlo: "Nu moeten we buitenlanders nog naar Nijmegen of Amsterdam sturen. In ons voorstel zou Maastricht het meest volledige taalprogramma van het land krijgen. We hebben vier modules gepland, waarvan er drie uitsluitend gericht zijn op taalbeheersing. De vierde module is alleen bedoeld voor studenten die echt in Maastricht blijven. Zij leren dan de terminologie van het onderwijssysteem en de faculteit waar ze gaan studeren." Volgens van Berlo zijn er minimaal twintig deelnemers nodig om het programma kostendekkend te laten zijn. Men rekent ook op de klandizie van HBO-instellingen, die hun buitenlandse studenten nu ook nog naar elders sturen. Van Berlo moet zijn voorstel nog toesturen aan het college van bestuur, maar hoopt op "een substantiële subsidie" van de kant van de RL.

"Als we snel tot overeenstemming komen, kunnen we al in september van start gaan en in de toekomst een groter percentage buitenlandse studenten werven. Zo'n taalcursus lijkt me bepaald geen overbodige luxe voor een universiteit die de mond vol heeft van internationalisering."

Emely Nobis

"ZIT IK EVEN VAST,
DAN GA IK EEN MOMENTJE
TERUG NAAR DE NATUUR."

Wie de hele dag geconcentreerd bezig is, moet zich af en toe even ontspannen. Op zijn of haar eigen wijze. Daar kijkt bij Coopers & Lybrand niemand vreemd van op. Integendeel. Het is tekenend voor onze organisatie.

Want al zijn we één van de grootste internationale associaties in accountancy, belastingadvies en management consultancy, we hebben van meet af aan één stelregel in ere gehouden. Wij vinden dat iedereen bij Coopers & Lybrand zich prettig "in zijn of haar vel" moet voelen.

Mensen moeten zich kunnen ontplooiën in de richting die ze zelf het meest interessant vinden.

Mensen moeten snel verantwoordelijkheden krijgen die ze aankunnen en waarin ze hun eigen initiatieven kwijt kunnen.

Mensen moeten kunnen werken op de manier die ze zelf het beste bevalt.

Daar staat tegenover dat mensen bij Coopers & Lybrand goed moeten zijn. Want we werken voor internationale topcliënten. Ondernemingen die de hoogste kwaliteit eisen. En die van hun accountants niet alleen controlerende activiteiten verwachten, maar bovendien een continue analyse van het totale financiële beeld en (op basis daarvan) gedegen adviezen.

Om aan de hoge maatstaven te blijven voldoen kent Coopers & Lybrand een scala van hoogwaardige opleidingsmogelijkheden, internationale cursussen en conferenties.

Zo krijgt elke aspirant-accountant, omdat de automatisering bij onze cliënten zeer geavanceerd is, een diepgaande opleiding in EDP-auditing. En zo zijn er, om de kennis op internationaal niveau uit te breiden, uitwisselingsprogramma's met vestigingen overal ter wereld.

Kortom: wie goed is, voelt zich thuis bij Coopers & Lybrand.

ASPIRANT-ACCOUNTANTS

Studenten (m/v) bedrijfseconomie/HEAD-ers (BE of RA) NivRA (tot algemeen deel), die menen dat wij aan hun profiel voldoen, bellen even naar mevrouw A. van der Goes (010 - 400 04 00) voor onze documentatie of maken een afspraak voor een oriënterend gesprek. Coopers & Lybrand Nederland, Weena 151-161, postbus 2755, 3000 CT Rotterdam. Coopers & Lybrand

WIE GOED IS, VOELT ZICH THUIS BIJ COOPERS & LYBRAND

COOPERS & LYBRAND (INTERNATIONAL) IS ÉÉN VAN 'S WERELDS GROOTSTE ORGANISATIES OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY, BELASTINGADVIES EN MANAGEMENT CONSULTANCY. WERELDWIJD WERKEN ER 50.000 MENSEN IN 602 VESTIGINGEN. IN NEDERLAND BESTAAT COOPERS & LYBRAND UIT COOPERS & LYBRAND NEDERLAND, ACCOUNTANTS, COOPERS & LYBRAND BELASTINGADVISEURS EN COOPERS & LYBRAND ASSOCIATES, MANAGEMENT CONSULTANTS. ER WERKEN OP ONZE KANTOREN IN AMSTERDAM, ROTTERDAM EN EINDHOVEN MEER DAN 400 MEDEWERKERS. IN OKTOBER 1989 HEBBEN DE MAATSCHAPPEN VAN DELOITTE DIJKER VAN DIEN EN COOPERS & LYBRAND IN NEDERLAND BESLOTEN OP 1 APRIL 1990 TE FUSEREN. DE NIEUWE MAATSCHAP IS LID VAN COOPERS & LYBRAND (INTERNATIONAL) EN NEEMT EEN TOONAANGEVENDE POSITIE IN OP DE NEDERLANDSE EN INTERNATIONALE MARKT.

Multiple choice, ander schrijfontoets en meer toegevoegde docenten moeten onderwijslast verlichten

JURISTEN NEMEN MAATREGELEN OM STUDIERENDEMENT TE VERBETEREN

De studierichtingscommissie (SRC) van de rechtenfaculteit heeft deze week de laatste hand gelegd aan een reeks vergaande voorstellen die het hoofd moeten bieden aan de problemen waar de faculteit mee kampt. De voorstellen hebben met name betrekking op de kwaliteit van het onderwijs, het studierendement en de beschikbare onderwijs capaciteit. Zo stelt de SRC onder andere voor meerkeuzetoetsen en een nieuwe vorm van schrijfontoets in te voeren. Ook wordt voorgesteld toegevoegd-docenten langer in dienst te nemen. De F-raad zal de voorstellen woensdag 31 januari bespreken.

Flinterman: "De kleinschaligheid is voor mij belangrijker" (foto Franco Gori)

Het maatregelenpakket zoals dat nu door de SRC is voorgesteld, is tot stand gekomen na lange en vaak hevige discussies in de SRC en de vele subcommissies daarvan. Inzet van die discussies waren de complexe problemen van de juridische faculteit. De laatste jaren wordt de faculteit geconfronteerd met een dalend studierendement en een hoog opgelopen onderwijsbelasting. Verder kampt de faculteit met een vrij omvangrijk capaciteitsstekort. Het ontbreekt de toch al krap bij kas zittende juristen aan financiële middelen om dat tekort op te vangen. De omvang van het tekort bedraagt momenteel 1950 dagen op een totale begroting van ongeveer 9500 dagen. Bovendien vergen de voorstellen die een positief effect op het rendement moeten hebben nog extra capaciteit. Overigens zijn de problemen, die op zich vrij divers van aard zijn, nauw met elkaar verweven. Zo heeft een laag rendement op de middellange termijn onvermijdelijk gevolgen voor de financiën van de Nieuwenhof; bij de verdeling van de financiën door het ministerie speelt het rendement van de instelling een belangrijke rol.

Uitgangspunten

Het bleek voor de SRC met name problematisch om oplossingen te vinden die alle problemen omvatten, dus rendement en kwaliteit enerzijds en capaciteit en financiën anderzijds. SRC student-lid Lucy Willems daarover: "De hele aanpak was in alle opzichten gedifferen-

tieerd. Er is niet één oplossing voor de problemen. Dé oplossing was misschien wel kappen met dit arbeidsintensieve systeem geweest, maar dat kon niet omwille van de uitgangspunten die we als SRC hebben vastgesteld. We wilden zoveel mogelijk aan die uitgangspunten vasthouden." Het voornaamste uitgangspunt voor de onderwijsdiscussie was het probleem gestuurd onderwijs, met de daarbij behorende onderwijsuitgangspunten: het probleemgestuurde thematische onderwijs met een grote nadruk op de zelfwerkzaamheid van de studenten en veel aandacht voor het aanleren van vaardigheden en de daarbij behorende speciale vormen van toetsing. Andere uitgangspunten waren het terugdringen van het capaciteitsstekort en het verhogen van de kwaliteit. Die kwaliteitsverhoging zou uiteindelijk een positieve uitwerking op het rendement moeten hebben. Deze drie uitgangspunten leidden tot een ruim veertig pagina's tellend SRC-voorstel

Schrijfontoets

De voorgestelde kwaliteitsverbeteringen in het onderwijs hebben in de eerste plaats betrekking op de opstellen. Op dit moment is het zo dat de studenten tijdens de eerste maanden van hun studie een proefopstel schrijven. Vervolgens worden dan, verdeeld over het jaar, zelfstandig drie opstellen geschreven. Ook in het basisdoctoraal is dat het geval. In het einddoctoraal worden vervolgens nog

vier opstellen geschreven. Volgens de SRC-plannen worden de opstellen in propedeuse en basisdoctoraal geschrapt. Daarvoor in de plaats krijgen de propedeuse-studenten schrijfontoetsen, waarbij de studenten stapje voor stapje toewerken naar het schrijven van één of twee opstel(len) in het basisdoctoraal. In het einddoctoraal worden de vier opstellen gehandhaafd. Lucy Willems over de gewijzigde opzet: "Dit is zonder meer een kwaliteitsverbetering, al zijn de uiteindelijke effecten niet precies te calculeren. Momenteel is het in ieder geval zo dat het beginniveau van het opstellen schrijven niet aansluit bij het niveau dat de middelbare school aflevert. Je zou kunnen zeggen dat de studenten niveau x hebben, terwijl voor een opstel een beginniveau y verlangd wordt. Wat we voorstellen is vanuit dat niveau x stapsgewijs naar niveau y toe te werken door veel te oefenen en de student veel feedback te geven over zijn verrichtingen." SRC student-lid Tom Barkhuijsen is het daar mee eens: "Het aantal opstellen vermindert weliswaar, maar ik denk dat de kwaliteit van de opstellen die geschreven worden wellicht beter is. Bovendien levert het schrappen van de opstellen en het vervangen daarvan door schrijfontoetsen een besparing op."

Meerkeuze

Ook voorzien de voorstellen in een gewijzigde toetsing. Zo stelt de SRC voor de huidige blokttoets uit te breiden

met ongeveer vijftig meerkeuzevragen, terwijl het aantal 'open' vragen wordt teruggebracht tot één of twee. Momenteel bestaat een blokttoets meestal uit zes tot acht open vragen, waarvan er drie of vier beantwoordt dienen te worden. Lucy Willems: "De blokttoets in huidige vorm controleert niet of studenten in de breedte hebben gestudeerd, hij bewerkstelligt dat er maar één manier van leren wordt getoetst. De blokttoets nieuwe stijl zoals we die voorstellen toetst dus veel breder. Met vijftig vragen kun je veel meer stof toetsen. Daarnaast blijven er toch enkele vragen over waar meer inzichtelijk getoetst kan worden. Bovendien vergt de huidige toets teveel nakijktijd."

Bezuiniging

Overigens is lang niet iedereen binnen de commissie het met deze voorstelling van zaken geheel eens. Barkhuijsen: "Het belangrijkste punt bij deze blokttoets nieuwe stijl is zonder meer de bezuiniging. Het levert een forse besparing op. Bovendien kun je je afvragen of het inzichtelijke zo wel goed uit de verf komt. Je hoeft niet meer te formuleren, je gedachten op papier te zetten." SRC-voorzitter Cees Flinterman is het hier in grote lijnen mee eens: "Als ik in m'n hart kijk ben ik voor een meer inzichtelijke toetsing, maar ik heb hier de afweging gemaakt tussen het handhaven van de kleinschaligheid van het onderwijs en de inzichtelijke toetsing. De kleinschaligheid weegt voor mij belangrijker. Bovendien kun je met meerkeuzevragen ook enigszins inzichtelijk toetsen."

Voortgangstoets

De voortgangstoets, het stiefkind van de toetsing aan de juridische faculteit, blijft voorlopig buiten schot. Flinterman: "Er is in het verleden erg veel geïnvesteerd in de voortgangstoets. We zijn nu acht jaar bezig, maar hij voldoet nog steeds niet echt. Momenteel is een aparte commissie bezig met het onderzoeken van de toets. Op basis van haar bevindingen kunnen we zeggen of het verantwoord is ermee door te gaan."

XYZ

De grootste bezuiniging zoekt de SRC in het zogenaamde 'XYZ' model. Flinterman: "De X staat voor de onderwijstijd die nodig is om het verplichte deel van het curriculum te kunnen aanbieden. De Y heeft betrekking op het einddoctoraal en de Z op de overige onderwijsactiviteiten, zoals het post-academisch onderwijs (PAO) en Recht en Linguïstiek. De SRC is van mening dat de faculteit primair verplicht is om het reguliere eerste fase onderwijs (X en Y; jd) naar behoren te vervullen. De Z-component legt een zware last op het reguliere onderwijs. Zo zijn bijvoorbeeld veel senior-docenten zodanig hierbij betrokken dat je ze nauwelijks nog terug ziet in het reguliere onderwijs. Wat we nu voorstellen is dat die extra-activiteiten voortaan zichzelf gaan bedruipen." Op de vraag of die Z-activiteiten daar ook daadwerkelijk toe in staat zullen zijn, antwoordt Flinterman: "Dat moet in principe lukken. Misschien dat een zekere bodem door de faculteit moet worden opgebracht, maar dan nog is het de vraag of dat ten last van het onderwijs moet gaan. Waarom bijvoorbeeld niet ten laste van het onderzoek?"

Todo's

Ook voorzien de voorstellen in het voor drie jaar aanstellen van negen toegevoegd-docenten ('todo's'). Momenteel houdt de faculteit todo's niet langer dan één jaar in dienst. De todo's houden zich uitsluitend bezig met het geven van onderwijs. Door todo's langer in dienst te houden hoopt de SRC de onderwijsbe-

lasting van de medewerkers te verlichten. Bovendien levert het structureel inzetten van todo's een forse besparing op. Toch zijn er ook bezwaren tegen het aanstellen van todo's. Flinterman: "Het gaat dan met name om bezwaren van academische aard. Aan een universiteit is geen sprake van onderwijs zoals dat op middelbare scholen gegeven wordt. Academisch onderwijs heeft een meerwaarde. Dat is ook de reden waarom we hebben afgezien van het voorstellen van onderwijs-medewerkers die zich uitsluitend met onderwijs bezig houden. Maar voor wat betreft de todo's hebben we besloten dat, alles afwegende, het wel verstandig is om voor te stellen hen gedurende drie jaar hier te laten werken."

Einddoc'

Problematisch blijft wat moet gebeuren wanneer de voorgestelde bezuinigingen niet of in veel mindere mate worden gerealiseerd dan voorzien of wanneer de f-raad gaat schrappen in de voorstellen. SRC-lid Barkhuijsen: "Dan heeft dat gevolgen voor het einddoctoraal, dat als sluitpost op de begroting dient. In dat geval zou je bijvoorbeeld kunnen denken aan het vergroten van de gemiddelde onderwijsgroeps grootte in het einddoctoraal, of het maar eens in de twee jaar aanbieden van diverse keuzeblokken." Flinterman: "Een dergelijke last op het einddoctoraal moeten we voorkomen. Indien dat niet lukt komen we inderdaad voor dergelijke vragen te staan." Waarom legt men het einddoctoraal in de financiële vuurlinie en niet bijvoorbeeld de propedeuse? Lucy Willems: "Men kiest ervoor in de eerste jaren zoveel mogelijk middelen te investeren, om in die jaren het onderwijs zo goed mogelijk te laten functioneren."

Uitvoering

Overigens is het niet zo dat de SRC-voorstellen, wanneer ze door de f-raad worden aangenomen, direct worden ingevoerd. Met uitzondering van de voorstellen die betrekking hebben op de verlaging van de onderwijslast, ligt het in de bedoeling van de SRC de voorstellen gefaseerd in te voeren. Bij enkele SRC-leden bestaat daarom de vrees dat de invoering van die plannen in het gedrang komt. Zij achten een gedetailleerde invoeringsregeling noodzakelijk omdat ze onder andere twijfelen aan de wil bij een aantal planningsgroepen om op een juiste wijze uitvoering aan de voorstellen te geven.

Hoorzitting

Om de facultaire gemeenschap een en ander te verduidelijken vindt er op 31 januari van 11.00 uur tot 13.00 uur een 'hearing' plaats in de collegezaal van de Nieuwenhof. Gedurende dit uur zullen de student-leden van de SRC de voorstellen toelichten en vragen van aanwezigen beantwoorden. Diezelfde dag zal de faculteitsraad een begin maken met het bespreken van de voorstellen. De F-raadsvergadering is -zoals altijd- openbaar en begint om 16.30 uur in kamer 1.306 van het Oud-Gouvernement. Gedurende het sprekerskwartier is er de mogelijkheid tot het stellen van vragen. Definitieve beslissingen over de plannen zal de F-raad pas op 21 februari nemen.

Jean Dohmen

al vanaf ca.
f 50,- per maand.*

IBM PS/2 zoekt studentenbaantje.

Als student besteed je heel wat uren aan het uitwerken van scripties en werkstukken. Dus hou je weinig tijd over voor leuke dingen.

Daarom kan een professionele PC een behoorlijke steun in de rug zijn. Alleen, als student heb je daar meestal niet genoeg geld voor.

Gelukkig is er nu een fantastisch aanbod: een IBM PS/2 Studentepakket. Een uitgekende samenstelling van hard- en software waarmee je onmiddellijk aan de slag kunt. En dat je desgewenst in termijnen kunt betalen met de studenten-computerlening van de Postbank.

Een IBM PS/2 Studentepakket is het allernieuwste op PC gebied.

Je kunt er voor van alles mee uit de voeten. Met de hulp van bijvoorbeeld een tekstverwerker of een uitgebreid rekenprogramma. Werkstukken, scripties en grafieken zijn in een mum van tijd klaar en zien er vlekkeloos uit.

Toch is er aan zo'n professioneel PS/2 pakket een heel studentvriendelijke betalingsregeling verbonden.

Ga dus snel bij een van de onderstaande IBM dealers kijken of bel even voor een afspraak.

POSTBANK

IBM PS/2. Het studentenpakket dat voor je werkt.

IBM

*Gebaseerd op een doorlopend krediet van f 3.300,- met een theoretische looptijd van 113 maanden; rentetarief 1,04% per maand; effectief 13,2% per jaar (wijzigingen voorbehouden). Tussentijds boetvrij aflossen is mogelijk. De kredietaanvraag dient door de Postbank geaccepteerd te worden.

AMSTERDAM Entré Computer Center, Wibautstraat 114, 020-6652771 · **BODEGRAVEN** InfoProducts Holland BV., Duitslandweg 7, 01726-19346 · **BREDA** GE Fanuc Automation Benelux BV., Druivenstraat 3, 076-783260 · **DEN BOSCH** Miniware BV., Tinnegierterstraat 4-6, 073-414755 · **DIEMEN** ARC Automation, Eekholt 2, 020-5697614 · **EINDHOVEN** Reijers Computers BV., p/a Technische Universiteit Eindhoven (Gebouw Rekencentrum, kamer 0.21), Den Dolech 2, 040-444690/474524 · **EMMEN** FT Plus Automatisering, Corn. Houtmanstraat 30, Industrieterreinen, 05910-30600 · **ENSCHEDA** Computer Beheer BV., Stationsplein 4, 053-302050 · **ENSCHEDA** Wellinga Kantoorpartners BV., Steenriet 8, t.o. Universiteit Twente, 053-336565 · **LEEUWARDEN** Bos Automatisering BV., Ouddeelstraat 4, 058-887733 · **LEIDEN** Infotheek Systems BV., Einsteinweg 2, 06-0171 (gratis) · **ROTTERDAM** Kraan Computer Info Center, Weena 152-154, 010-4005800 · **UTRECHT** SCA Computers BV., Savannahweg 67, 030-456611 · **UTRECHT** U14 Information & Services Universitaire PC Shop, Drift 13, 030-394267 · **VEENENDAAL** BusyMation Automatisering, Waardgelder 5, 08385-39456

Ben
Het C
1990
de val
beno
naecc

Prom
Op 25
op he
verple
een c
Integr
Promi
Philip
berg.
Drs.
verric
ductie
pleeg
den v
om d
verple
leiding
ringer
schap
beho
werk
grere
op ee
bleme
een i
mend
den.
drage
delijkl
ge zo
Het n
vier v
misch
ceerd
Meer
kundi
gen n
wijzer
grere
vloed
werkz
ge en
gen e
verple
antw
patier
direct
leiding
gen.
legge
leiding
aan ir
de ar
Verpl
derd.
aanta
worde
uitvoe
ken
verbli
voor
maar
Molle
van l
een d
wens
heeft
name

R

25-01
Coll
Gene
25-01
14 uu
26-01
Aula,
7210
31-01
pati
Gene
02-02
14 uu
08-02
Aula,
7210

Dienst Voorlichting

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de Dienst Voorlichting. Vakgroepen en studieverenigingen dienen hun kopij voor Bulletin aan te leveren bij de contactpersonen van de faculteiten. Studenten(sport)verenigingen kunnen hun bericht kwijt bij Nelly Plompen, Dienst Studentenzaken, donderdag voor 12.00 uur. Anderen dienen hun berichten op vrijdag voor 12.00 uur in te leveren bij de Dienst Voorlichting, Bou3, kamer 0010. Externe berichten worden niet opgenomen. Informatie: Hélène Vermeer, tel. 887172.

Universiteit

Benoeming prof.dr. J.L.H. Evers
Het College van Bestuur heeft per 1 jan. 1990 dr. J.L.H. Evers, medewerker van de vakgroep Obstetrie en Gynaecologie, benoemd tot hoogleraar Obstetrie/ Gynaecologie (FdG) aan de RI.

Promotie drs. H. Molleman
Op 25 jan. promoveert drs. H. Molleman op het onderwerp: 'De organisatie van de verpleegkundige zorg in verandering; een onderzoek naar de gevolgen van Integreerend Verpleegkunde'.

Promotores: prof.dr. G. Kok, prof.dr. H. Philipsen en prof.dr. A. van Knippenberg.
Drs. Molleman heeft een onderzoek verricht naar de gevolgen van de introductie van het model Integreerend Verpleegkunde op enkele verpleegeenheden van een ziekenhuis. Het gaat hierbij om de gevolgen voor de patiënten, de verpleegkundigen, de verpleegkundige leiding en andere disciplines. Veranderingen in de gezondheidszorg en maatschappelijke ontwikkelingen hebben de behoefte aan een meer professionele werkwijze en organisatie vergroot. Integreerend Verpleegkunde legt de nadruk op een integrale benadering van de problemen van de patiënt en daarmee op een integratie van de daaruit voortvloeiende verpleegkundige werkzaamheden. Bij Integreerend Verpleegkunde dragen verpleegkundigen de verantwoordelijkheid voor de totale verpleegkundige zorg van enkele patiënten.

Het model werd enkele jaren geleden op vier verpleegeenheden van het Academisch Ziekenhuis Groningen geïntroduceerd. Meer dan duizend patiënten, verpleegkundigen en artsen hebben hun ervaringen naar voren gebracht. De resultaten wijzen er op dat de introductie van Integreerend Verpleegkunde met name invloed heeft gehad op de inhoud van de werkzaamheden van de verpleegkundige en de positie van de verpleegkundigen en de verpleegkundige leiding. De verpleegkundige heeft een grotere verantwoordelijkheid gekregen in de directe patiëntenzorg. Met name de taken die de directe patiëntenzorg betreffen heeft de leiding gedelegeerd aan verpleegkundigen. Verpleegkundigen en artsen overleggen minder met de verpleegkundige leiding voor zover het gaat om de zorg aan individuele patiënten. De positie van de arts is als gevolg van Integreerend Verpleegkunde niet of nauwelijks veranderd. Omdat patiënten door een kleiner aantal verschillende verpleegkundigen worden verzorgd en meer bij planning en uitvoering van de zorg worden betrokken, ervaren zij meer invloed op het verblijf in het ziekenhuis. De gevolgen voor patiënten zijn overigens beperkt, maar wel in de gewenste richting. Drs. Molleman concludeert dat de invoering van Integreerend Verpleegkunde voor een deel is geslaagd en dat dit een aantal wenselijke veranderingen met zich mee heeft gebracht voor patiënten, maar met name voor verpleegkundigen.

Inleveren kopij Bulletin

Per 1 januari dient kopij voor het Bulletin als volgt ingeleverd te worden:

FdG : woensdag, Willie Schipper, VKS.25.
FdGW: donderdag voor 12.00 uur, Denise Verheyen, Len.14.
FdR : woensdag voor 13.30 uur, Marijke de Heer, Zw.4.
FdEW: donderdag voor 16.00 uur, Bea Staveaux, TS.53.
FdAW: woensdag, Paul Galestin, Bred.24.
Bureau Buitenland: Bureau Buitenland, Bou.3.
Dienst Studentenzaken + studenten(sport)verenigingen: donderdag voor 12.00 uur, Nelly Plompen, Len.26.
Dienst Personele Zaken: Judith Beeser, Bou.3.

Intreerede prof.dr. C. Schwarz
Op 26 jan. houdt prof.dr. C. Schwarz, hoogleraar handels- en ondernemingsrecht, FdR, zijn intreerede getiteld 'Aandelen zonder stemrecht'.

Engelstalige brochures
Bij de dienst Voorlichting is de brochure 'University of Limburg' en de gecomprimeerde versie daarvan, een vouwblad, gratis verkrijgbaar. Ze bevatten informatie over de RL algemeen. Geschikt voor buitenlandse medewerkers/studenten en bij bezoek aan het buitenland.

Voorlichting op school
Studenten die van hun oude school een aanvraag krijgen om studievoorlichting te komen geven, worden verzocht contact op te nemen met de contactpersoon van hun faculteit, of met Mw.H.Kusters, Dienst Voorlichting, tel. 887085.

Bibliotheekinstructie
Iedere eerste maand van de maand, dus deze keer op 5 feb., wordt om 14.00 uur bibliotheekinstructie gegeven in de bibliotheeklocaties AZM/BMC, Bonnefanten en Randwijk. Vooraf inschrijven bij de uitleenbalie is gewenst.

U-raad studentenfractie DOPE
Op do. 8 feb. is er een sympatisantenvergadering van studentenfractie DOPE in kr. 0089, TS53. De Deskundige Ongebonden Pragmatische Eenheid wil haar aanwezigheid in de U-raad meer vormgeven. Daarom zou DOPE omgevormd moeten worden tot een ledenorganisatie, een vereniging op te richten medio maart. DOPE houdt zich bezig met de praktische kant van de universitaire politiek, berustend op deskundigheid en individuele vrijheid, en gericht op studietoelagen en andere studentenzaken. Op 8 feb. zal een voorlopig bestuur gevormd worden en zullen de werkgroepen nodig om DOPE op te richten geïnstalleerd worden. Geïnteresseerde studenten kunnen contact opnemen met Gijs Kloek, tel. 252556 of Michel Collet, tel. 254131.

KOKO-agenda
di. 30 jan.: Video, Cry in the dark, 20.30 en 22.30 uur, f 1,50
vr. 2 feb.: Toetsborrel na de VGT van de FdGW
ma. 5 feb.: Japanse avond door het KOKO collectief
di. 6 feb.: Video, Beaches, 20.30 en 22.30 uur, f. 1,50

09-02 Inauguratie prof.dr. H. ten Have, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
14-02 Lustrumsymposium Vrouwenstudies: Eigen werk-RL, info: tel. 887334.
16-02 Promotie Th.Salemans, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.
16-02 Promotie G.Meyer, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
23-02 Promotie H. van den Berge, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
26-02 & 27-02 Carnavalsmaandag- en dinsdag. RL gesloten.

wo. 7 feb.: Kroegavond door de OC georganiseerd
vr. 9 feb.: 10-11 pasjes maken voor degenen die er nog geen hebben. Len.26
wo. 14 feb.: ALV. Deadline Theezeef 10.5
za. 17 feb.: EMAB Indoor Stepgala. Elke ma. t/m do. wordt er gekookt door het KOKO collectief. Inschrijven op de kroeg voor 16 uur. Op woensdag vegetarisch.

Agenda Tafelstraat 13
di 30 jan.: Inleiding op het denken van Franz Rosenzweig door prof.dr. Heering (Leiden). Hlj gaat daarbij in op de uiteenzetting van deze joodse denker met de westerse filosofie. Dit is de tweede avond in een serie van vier over vier joodse denkers. Aan de orde komen nog: Martin Buber (14 feb.) en Emmanuel Levinas (6 mrt.). Filmzaal, TS53, aanvang 19.30 uur.
ma. 29 jan.: 19.00 uur Boal theater
wo. 31 jan.: 20.00 uur Bijbelleesgroep
do. 1 feb.: 17.45 uur koor
20.00 uur toneel en levensvragen.

AEGEE agenda
26-28 jan.: Bonn congres 'Fortress Europe'
30 jan.: ledenborrel
7-11 feb.: Amsterdam 'Japan, a magic world'
12 feb.: lezing Erasmus programma
14-18 feb.: European Students Fair, Brussel
juli/sept.: Summer University, 20 attenties
Info en inschrijven: Marc Slaats, tel. 254723

NSEM
Di. 6 feb. organiseert de werkgroep El Salvador van NSEM een avond over de schending van de mensenrechten in El Salvador. Spreker is Dhr. van Boven, hoogleraar Int.Recht. Aan de orde komen: De schending van de mensenrechten na de machtsovername door Christiani; het onderzoek naar de zes vermoorde Jezuzieten; het politiek krachtenveld in ES en de ontwikkelingen in de toekomst; het vredesoverleg in midden Amerika. TS53, 20.00 uur.

COC introweekend
Een aantal COC afdelingen uit Brabant en Limburg organiseert een weekend voor homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. In kleine groepen kun je ervaringen uitwisselen. Daarnaast is er gelegenheid voor spel en ontspanning. Deelname staat open voor iedereen, wel/ geen COC-lid. Opgeven door, voor 3 maart, f 40,- over te maken op giro nr. 3114811 van H. Knapen te Maastricht onder vermelding 'Introweekend'. Plaats: vormingscentrum Kapellerput te Heeze, N.Br., 16 t/m 18 maart, aanvang 20.00 uur. Meer info: Marlie, tel. 212479, Jeannette, 04490-26331, en Jan, 04920-47467.

Thomas More Academie
De Thomas More Acad. organiseert lezingen rond het thema 'God en de obsessies van de twintigste eeuw.' 6 en 20 feb., 6 en 20 mrt., 20.00 uur, Feestzaal Bou.3, Info H. Rouwenhorst, tel. 080-221639.

Postdoctorale beroepsoppl.
De UvA organiseert een postdoctorale beroepsopleiding tot internationaal beleidsmedewerker. Praktijkgericht Engelstalig programma voor afgestudeerde academici in de rechts-, economische, en politiek-sociale wetenschappen, en andere disciplines met internationale

oriëntatie. Een jaar scholing gericht op internationale beleidsfuncties. Studiejaar aug. 90-mei 91. Cursusgeld f. 10.000,-. Info: ASEDIR, O.Z. Achterburgwal 237, 1012 DL Amsterdam, tel. 020-5252966.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en enveloppe binnen 10 dagen richten aan de Dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 011
Bij de vakgroep Huisartsgeneeskunde van de FdG wordt t.b.v. het project "Innovatie thuiszorg in de huisartspraktijk" gevraagd een
TOEGEVOEGD ONDERZOEKER (m/v) 0.6 fte voor een periode van 3 jaar. Het project wordt gesubsidieerd door de provincie Limburg. De werkzaamheden betreffen voornamelijk de beschrijving van richtlijnen voor adequaat huisartsgeneeskundig handelen t.a.v. een aantal problemen van chronisch zieke bejaarden, de beschrijving van de plaats en de functie van de huisarts in een gewenst thuiszorgmodel in relatie tot de andere op dit gebied werkzame hulpverleners; voorts wordt de ontwikkeling van onderwijsprogramma's en researchhypothesen gerelateerd aan actuele gezondheidsproblemen van chronisch zieke bejaarden.
Functie-eisen:
- afgeronde opleiding Gezondheidswetenschappen, bijv. Beleid en Beheer of Verpleegwetenschappen, dan wel een afgeronde opleiding Geneeskunde met belangstelling en ervaring op dit terrein.
- inzicht in en ervaring met de bestaande structuren in de Eerste Lijn en het bestaande relatiepatroon tussen de Eerste en Tweede Lijn.
- de capaciteiten om zogenaamde consensus-besprekingen met (geacademiseerde) huisartsen te organiseren en te leiden.
- beschikken over een auto c.q. bereidheid tot reizen i.v.m. de decentrale bijeenkomsten in de regio Limburg.
Salaris:
Afhankelijk van leeftijd en ervaring max. f 5.290,- bruto per maand (max. schaal 10 BBRA 1984).
Info: H. Crebolder en/of G. Beusmans, tel. 882289.

Interne vacature 012
Bij de vakgroep Huisartsgeneeskunde van de FdG wordt t.b.v. het project "Innovatie thuiszorg in de huisartspraktijk" gevraagd een
ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER voor 0.6 fte voor een periode van 3 jaar. Het project wordt gesubsidieerd door de provincie Limburg. De werkzaamheden betreffen voornamelijk de administratieve ondersteuning van adequaat huisartsgeneeskundig handelen t.a.v. een aantal problemen van chronisch zieke bejaarden, de beschrijving van de plaats en de functie van de huisarts in een gewenst thuiszorgmodel in relatie tot de andere op dit gebied werkzame hulpverleners; voorts wordt de ontwikkeling van onderwijsprogramma's en researchhypothesen gerelateerd aan actuele gezondheidsproblemen van chronisch zieke bejaarden.
Taken:
- uitypen van alle noodzakelijke correspondentie.
- archiefopbouw t.b.v. het project.
- budgetbewaking
- onderhouden van (telefonische) contact met de aan het project participerende huisartsen en andere hulpverleners.
Functie-eisen:
- goede typevaardigheid (tekstverwerking)
- goede contactuele eigenschappen
- diploma HAVO, bij voorkeur aangevuld met een administratief-secretariele opleiding
Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 2.755,- bruto per maand (max. schaal 4 BBRA 1984).
Info: H. Crebolder en/of G. Beusmans,

tel. 882285.

Interne vacature 013
De dienst Studentenzaken verricht taken op het gebied van onder meer het studentendecanaat, de lichamelijke vorming en sport, de studentenhuysvesting, de culturele en creatieve vorming en de introductie van studenten. Ook het bureau inschrijvingen/centrale studentenadministratie, het bureau Studium Generale en het steunpunt studiefinanciering zijn binnen de dienst ondergebracht. De komende jaren verdient de interne administratieve organisatie, de organisatiestructuur en het financieel management binnen de dienst bijzondere aandacht in relatie tot de verdergaande beleidsontwikkeling en uitvoering op het werkkterrein van de dienst. Gezocht wordt een:
HOOFD DIENST STUDENTENZAKEN (m/v) (1,0)
Taken:
- geeft leiding aan de dienst Studentenzaken;
- draagt in nauw overleg met de medewerkers van de dienst zorg voor de voorbereiding en uitvoering van het RL-studentenbeleid;
- onderhoudt contacten met de verschillende studentenorganisaties en instellingen op het terrein van het studentenbeleid;
- onderhoudt contacten met instellingen en instanties buiten de RL.
Vereist:
- academisch werk- en denkniveau;
- affiniteit met het brede werkkterrein van de dienst;
- affiniteit met studenten en studentenorganisaties;
- ambitieuze visie op toekomstige ontwikkelingen van het studentenbeleid;
- management-kwaliteiten;
- inzicht in bestuurlijke en politiek-strategische processen;
- inzicht in het gebied van administratieve organisatie en automatisering;
- resultaatgerichte generalist met een open en communicatieve instelling naar mensen.
Gelet op het streven van de RL naar een evenwichtige personeelsopbouw, verdienen bij gelijkwaardigheid van kandidaten vrouwen de voorkeur. Zij worden dan ook uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Buitenland

Gewijzigde openingstijden BB
I.v.m. het vertrek van een der medewerkers is het BB tijdelijk alleen geopend op iedere donderdagochtend van 10-12 uur. BB informeert studenten over de mogelijkheden van studie in het buitenland: in het kader van je studie aan de RL of daarna, over subsidiemogelijkheden, over zomercursussen, etc. Studenten kunnen iedere donderdagochtend terecht bij:
Bureau Buitenland, OG, kamer 2.006A/2.017A, tel. 887519/887513 (Han Aarts).

Postdoctorale beurzen Polen 1990-1991
In het kader van haar UNESCO-beurzenprogramma stelt de Poolse regering voor lidstaten van UNESCO voor het academisch jaar 1990-1991 vijftien beurzen beschikbaar voor postdoctorale studies. Het betreft 10 Copernicus-beurzen voor sterrenkunde, wis- en scheikunde, filosofie, sociologie, economie en wetenschapsgeschiedenis en 5 beurzen voor Slavische studies (Poolse taal- en letterkunde en Poolse cultuur). De studies beginnen op 1 okt. 90 (eerste semester) of 15 feb. 91 (tweede semester). Voorkeur gaat uit naar kandidaten met onderzoekservaring. De Nederlandse inschrijving sluit op 5 feb.90. Info en aanvraag van formulieren: Nationale UNESCO Commissie, Afdeling Voorlichting, Oranjestraat 10, 2514 JB Den Haag, tel. 070-3644655.

RL-AGENDA

25-01 Lezing over Paul van Ostayen, Collegezaal, ZW4, 20.00 uur, info: Stud. Generale, tel. 887540.
25-01 Promotie E.Molleman, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.
26-01 Inauguratie prof.dr.C.Schwarz, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
31-01 Discussie-avond over selectie van patiënten, Collegezaal, ZW4, info: Stud. Generale, tel. 887540.
02-02 Promotie H.Rutten, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.
08-02 Inauguratie prof.dr.F.A.M.Stroink, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

Studium Generale

aul van Ostayen

Do. 25 jan. houdt prof.dr. W.Kusters, hoogleraar alg. en ned. letterkunde, een lezing over Paul van Ostayen. 20.00 uur, Collegezaal ZW4, toegang gratis. De dichter Paul van Ostayen (1896-1928) heeft in zijn korte leven een opvallende ontwikkeling doorgemaakt. Van jeugdgedichten vol verliefdheid en vertederend, via de pathetische mensheidsliefde van de bundel 'Het Sienjtaal' (1918) en het pijnlijke nihilisme van 'Bezette Stad' (1921) tot de gedichtjes 'voor zijn plezier' uit de laatste jaren. Van Ostayens uiteindelijke opvatting van poëzie als 'een in het metafysische geankerd spel met woorden' betekende een belangrijke vernieuwing en verrijking van de dichtkunst. De dichter speelt, maar als een ernstig kind. Info: Bureau Stud.Gen., tel. 887540.

Selectie van patiënten

Woe. 31 jan. 20.00 uur, Collegezaal ZW4, toegang gratis. Discussieavond over selectie van patiënten. Deelnemers aan het debat zijn: mr. W.Kastelein, secretaris KNMG, en dr. J.Mulder, beleidsmedewerker Stafbureau Beleidsontwikkeling van WVC. Debatsleider prof.dr. F. van Wijnen, hoogl. Gezondheidsrecht. De ontwikkelingen binnen de medische wetenschap hebben ertoe geleid dat, technisch gezien, steeds meer mogelijk wordt. Meer mogelijkheden betekent echter een grotere vraag naar gezondheidszorg. Aan deze vraag kunnen de aanbieders, qua beschikbare financiën, niet altijd voldoen. Zolang de overheid niet meer geld wil uittrekken voor gezondheidszorg moeten er keuzes worden gemaakt en criteria gesteld. Maar wie bepaalt welke patiënten voor een behandeling in aanmerking komen: de artsen of de overheid?

Sport

Sola-estafette

Ma. 29 jan. vindt om 20.00 uur in de kantine van Sporthal Randwijck een info avond plaats m.b.t. de Sola-estafette 1990, die start op 4 en 5 mei in Göteborg en via 31 etappes naar de finish-plaats Karlstad gaat.

Sportkaarten

Per 1 feb. zijn sportkaarten en zwembadbonnetten verkrijgbaar voor de helft van de prijs. Aanvragen bij LV&S. Vakgroepen en diensten worden binnenkort geïnformeerd.

Weerbaarheidscursus

Op 8 feb. start de cursus 'mentale en fysieke weerbaarheid' voor mannen en vrouwen in gymzaal MTRO, Pres.Rooseveltlaan 101, o.l.v. Thijs Besjes. 10 lessen van 90 minuten, do. 16.30-18.00 uur, f.12,50. Inschrijving Buro LV&S. Sportkaart verplicht.

Agenda MSRV Saurus

7 feb.: Borrel en veiling
10 feb.: Symposium 'Ontwikkelingen in de roeitechniek', Utrecht
15 feb.: Coachraad 'materiaal'
17 & 18 feb.: Langlaufweekend
15 mrt.: Coachraad 'blessures'
8 apr.: Onderlinge voorjaarswedstrijden. Iedere di.avond vanaf 19.30 uur materiaalavond, Hoge Kanaaldijk 100. Iedere wo.avond, 19.00-20.15 uur Saurus conditietraining, Sporthal Randwijck.

Agenda Lagakari

Locatie D'n Avanceur, Helmstr.10, 20.00 uur.
Cursus, niet-leden f 2,50, leden gratis
do. 25 jan.: BPR I
do. 8 feb.: vaartheorie
do. 22 feb.: meteorologie
Bootopknappavonden, loods, Heerderd-
warsstraat
ma. 5-2, ma. 12-2, ma. 19-2, ma. 5-3
3 & 4 feb.: weekend Brussel
9 mrt.: fotospeltocht
16 t/m 22 apr.: Paasinstructieweek.

Onderwijs

Studentendecanen en studie-infotheek

Het bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen. Open spreekuur: di + do 14-16 uur, wo 17-19 uur. Telefonisch: ma t/m vr 13.30-14 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken), Bou3, k. 0306. In de Studie-infotheek kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO en over de arbeidsmarkt. Openingstijden: ma, di, do, vr 14-16.30 uur, wo 16-19 uur, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht geeft algemene en individuele informatie en advies aan al degenen in de regio, die te maken hebben/krijgen met vormen van studiefinanciering en centrale inning van lesgeld, ongeacht onderwijssoort of onderwijsinstelling. Deze info wordt verstrekt per telefoon (06-lijnen), aan de balie en op voorlichtingsbijeenkomsten. Brochures en formulieren zijn aan de balie te verkrijgen. Openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151, Len.26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur. De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Len.26.

Geneeskunde

Klinische Lezingen REFLEX

Eén maal in de drie weken een patiëntencasus/presentatie door een Klinische Vakgroep op Randwyck in colloquiumzaal 0.124, van 9:30 tot 11:00 uur.

30 jan.: Urologie

20 febr.: Kindergeneeskunde
13 mrt.: Celbiologie/Genetica

Gezondheids- wetenschappen

Blok 1.5.1. Voorz. v.d. Gezondh.zorg

Deelnemers aan dit blok worden aangeraden de volgende 2 basisboeken aan te schaffen:
- Boot,J.,Knapen,M.(1988): De Nederlandse Gezondheidszorg, Aula, Paperback 123, ISBN 9027462763
- Boot,J.,Jurg,E.(1988):Gezondheidszorg in-stelling, De Tijdstroom, Lochem-Gent, ISBN 9035211928.
M.Haveman, coörd.; vakgroep Epidemiologie/GZO

Herkansing Bloktoets 3.1.1. B&B

Op ma. 5 mrt. 90 (ma. na carnavalsweek) vindt de formele mogelijkheid tot herkansing voor de blokaftekening van blok 3.1.1. "Strategisch beleid en planning" plaats. Deze mogelijkheid wordt geboden van 13.30-15.30 u. in de Statenzaal/ Colloquiumzaal Bou.3. De inhoud van de stof is gelijk aan die van de toets van okt.89. Dit keer echter GEEN openboektoets (zoals voorheen). Vragen, etc. bij de blokcoörd. drs.A.Meyer, vakgr.Beleidswetenschap, tel.887456

Solliciteren

Voor ouderejaars studenten die binnenkort willen solliciteren is er een handleiding Solliciteren à f 2,90 verkrijgbaar bij het secr. vaardigheidsonderwijs-GW, k. 1.112, Randwyck. (geopend van 8.30-12.30 u.). In de handleiding staan vragenlijsten waardoor men duidelijk krijgt welke baan men graag zou willen. Er staan richtlijnen voor het zoeken en analyseren van advertenties en voor het schrijven van een sollicitatiebrief en curriculum vitae. Veel voorkomende vragen

Dienst Voorlichting

die tijdens een sollicitatiegesprek worden gesteld, zijn eveneens opgenomen. In de maanden mei en juni wordt een cursus solliciteren aangeboden voor vierdejaars studenten. Zodra de definitieve data bekend zijn, volgen hierover nadere gegevens.

Derdejaars studenten BGK

Er is in dit stadium nog geen pertinente noodzaak om informatie te zoeken m.b.t. stagemogelijkheden voor de afstudeerstage in het 4e jaar. Op dit moment wordt het aanbod voor het komende seizoen geïnventariseerd bij interne en externe instanties. Eind februari a.s. zal tijdens een centrale zitting de nodige informatie worden verstrekt. Hierover volgt t.z.t. nader bericht.

Wetenschapswinkelonderzoek

T.b.v. een onderzoek naar Thuiszorg in de regio Heuvelland zoekt de Wetenschapswinkel enkele enquêteurs die in de periode van 5 febr. t/m 1e week mrt. tegen een aantrekkelijke vergoeding vragenlijsten willen afnemen. De gestructureerde/gesloten vragenlijsten dienen te worden afgenomen bij gehandicapten, chronisch zieken en professionele hulpverleners. Geschikte kandidaten beschikken liefst over een auto, en zijn bekend met de thuiszorg en/of de wijkverpleging. Voor de enquêteurs zal een instructie-bijeenkomst worden georganiseerd. Info: P. Thewissen; tel. 887120.

Rechts- geleerdheid

Bijeenkomst "Meesterlijk"

Vrijdagav. 26 januari 19.00 uur, Oud Gouvernement organiseert "Meesterlijk" een voorlichtingsbijeenkomst over mogelijkheden na de rechtenstudie. Voor verdere info. zie de borden.

Vragenuur Rechtshandeling

Dinsd. 30 jan. 11.30 uur Kollegezaal, vragenuur Rechtshandeling.

Europese Integratie

Woensd. 31 jan. Statenzaal 14.00 uur kollege Europese Integratie door B. de Witte

Kollege Rechtsgeschiedenis

Woensd. 31 jan. 13.00 uur Mabi bioscoop, Kleine Gracht, kollege Rechtsgeschiedenis door prof. J. Spruit.

Hoorkollege criminaliteit

Woensd. 31 jan. 15.00 uur Kollegezaal, hoorkollege criminaliteit

Overheid deeltijd

Woensd. 31 jan. prak. a-ruimte Nieuwenh. 19.00 uur geeft H. Spoormans een overzichtskollege met als onderwerp "Opkomst parlementair stelsel, kiesrecht e.d.

Kollege Rechtsgeschiedenis

Woensd. 7 febr. 13.00 uur Mabi bioscoop, Kleine Gracht, kollege Rechtsgeschiedenis door prof. J. Spruit

Hoorkollege criminaliteit

Woensd. 7 febr. 15.00 uur Kollegezaal, hoorkollege criminaliteit

Emancipatiebel. verkiezingsprogramma's

De werkgroep Lokale Politiek en de werkgroep Vrouw en Recht verrichten een onderzoek naar verkiezingsprogramma's van partijen die in Limburg meedoen aan de komende gemeenteraadsverkiezingen. Er zal o.a. een inhoudsanalyse van deze programma's worden gemaakt, gericht op het emancipatiebeleid. Heb je belangstelling en kun je in de eerste helft van februari een paar uur vrijmaken om ons (op vrijwillige basis) bij dit onderzoek te helpen, neem dan z.s.m. contact op met: W. Kuiper (tel.887029) of R. Wolleswinkel (tel.887296)

Voortgangstoets

Op donderdag 22 februari 09.00 uur wordt de tweede voortgangstoets afgenomen in de sporthallen Dousberg en de Heeg. Kijk s.v.p. op de borden voor de juiste indeling. Het onderwijs van die dag wordt

verplaatst naar woensd. 21 februari, zelfde tijd en ruimte.

Toetsen

Studenten die geen onderwijs volgen maar wel aan toets 3 deel willen nemen moeten zich hiervoor inschrijven middels een formulier verkrijgbaar bij de balie van buro onderwijs.

Economie

Beleggingsspel.

Nadere informatie omtrent het beleggingsspel zal worden gegeven tijdens de blokopening van blok 2.4. op 1 februari.

E.F.M. Agenda

Na een geslaagde excursie naar Luxemburg en het bruisende galabal, presenteert E.F.M. :

31 januari A.L.V. van Imperator
01 februari Excursie NMB/Bank, georganiseerd door Imperator, Mercurius en Alfa. Inschrijvingsperiode 18 t/m 26 januari van 12.30 - 13.30 uur, kamer 0.085.
05 februari Seminar 'Corporate Restructuring' georganiseerd door Imperator. Meer informatie volgt.

Alfa

Alfa organiseert in samenwerking met Imperator en Mercurius op 1 februari een excursie naar de NMB. Inschrijvingsperiode is van 18 t/m 26 januari tussen 12.30 en 13.30 in kamer 0.085. De kosten bedragen F15.

E.F.M.-Alfa

E.F.M. Alfa organiseert van 8 t/m 13 april een reis naar Berlijn. De totale kosten van deze reis zullen ongeveer F1.225 bedragen. De voorinschrijving voor deze reis zal plaatsvinden van 29 januari t/m 10 februari en wel op dinsdag, woensdag en donderdag van 12.30 tot 13.30 in kamer .085. Je moet hiervoor wel een aanbetaling doen van F70.

E.F.M.-Alfa Truien.

De verkoop van de E.F.M.-Alfa truien is gestart. Op de voorkant van deze grijze trui staat het Alfa logo en op de achterkant staat de tekst economische faculteitsvereniging Maastricht. Deze truien kosten F40 en zijn verkrijgbaar in kamer 0.085.

Lezing blok 1.4.

In het kader van blok 1.4. geeft de heer P.J. Uitermark (Raadadviseur Ministerie van Economische Zaken) op donderdag 8 februari een lezing over mededingingsbeleid. Plaats : Collegezaal, ZW4. Datum : 8 februari. Tijd : 10.00-11.30 uur. De capaciteit van de zaal is beperkt, dus wees op tijd.

Algemene Wetenschappen

Lezingen over Spinoza

Op 31 jan. vindt de tweede lezing over Spinoza plaats. Thema: God als "causa sui", Spinoza's godsbegrip en zijn visie op vrijheid en noodzakelijkheid. Statenzaal Bou.3, 16.30 - 17.30 uur. Info: tel. 888383/365.

Elke dag is
weer een verrassing
bij

ViaVia

Inbreng en verkoop
van exclusieve
gedragen kleding

St. Annalaan 1, hoek Emmaplein, Maastricht. Tel. 043-253175

Luxe buspendels naar Hongarije en Joegoslavië.

Div. opstapplaatsen.
Retourprijs f 245,-
enkele reis f 150,-

Speciale studentenprijs f 200,- indien U er een plaats op één van onze voordelige campings bij boekt!
Vraag nu naar onze uitgebreide folder.
Rapide Tours, Tynaarlo, 05921-43300.

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets.
Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen. U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding.
Bel voor informatie 043- 616153

GRIEKSE EETHUIS

hellas

DE BETERE GRIEKSE SPECIALITEITEN

Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50

Gefrituurde visjes

Gegrilde makreel en forel

Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Samengesteld door Lucia Geurts

PAN-festival

Het PAN-festival is een jaarlijks terugkerend muziek-theaterfestijn. Vijf dagen houden deelnemers zich bezig met een cultureel thema. Dit jaar is dit: Stijl '90, dat wordt uitgewerkt in workshops over ondermeer close harmony, mime, Afrikaanse zang en percussie, tapdans, keyboard/synthesizer. Het festival is dit jaar in Tilburg van 18 tot 22 april. Wie mee wil doen, moet zich voor 1 maart aanmelden. Het inschrijfgeld is 85 gulden, inclusief overnachtingen en eten. Meer informatie en aanmeldingen bij Ankie Gommer, tel. 257025 of bij de festivalcommissie, Marcel Bennenbroek, tel. 013-440069.

Beeld en nabeeld

Vanaf 29 januari organiseert de Jan van Eyck Academie het programma Beeld en Nabeeld. Mensen nemen de wereld om hen heen waar en geven van daaruit betekenissen aan de dingen, vormen hun wereldbeeld. Dit proces heet "perceptie" met een duur woord. Beeld en Nabeeld is gewijd aan de huidige theorieën over perceptie en de rol van de beeldende kunst daarin. Zowel de natuurwetenschappen als de waarnemingspsychologie, de kenniswetenschappen en de filosofie houden zich bezig met het perceptievraagstuk. Ook voor de beeldende kunst is het belangrijk te weten hoe mensen beelden tot zich nemen en vertalen. De vraag is of kunst de perceptie kan beïnvloeden en of dat wenselijk is. Wetenschapper en kunstenaars zetten hierover hun standpunt uiteen in een serie lezingen en workshops. De eerste bijeenkomst is maandag 29 januari. Dan wordt de video-opname vertoond over waarneming van dieren en houdt Pieter Keune een lezing over de perceptie van kleuren. Aanvang 20 uur. Het is nodig vooraf plaatsen te reserveren, tel. 254285.

Dansprojecten

Projectgroep Dans geeft twee voorstellingen onder de noemer "Dansproject". De eerste is zondag 28 januari in het

CCV, Herbenusstraat. Projectgroep Dans zelf laat de choreografie "De Stoel" zien van artistiek leider Hein de Vries. Als gast treedt dansgroep "De sprong" uit Eindhoven op onder leiding van Berdien Bongers met de uitvoering van "Take ah break".

Woensdag 31 januari is het tweede dansproject in de schouwburg Maastricht. Voor het laatst danst Projectgroep Dans een verkorte versie van de productie MO13. De groep "Liefhebbers", die voortkomt uit de werkplaats voor theaterdans "Dansend hart" in Utrecht, danst zijn nieuwste programma "Jongens en meisjes". De leiding van deze groep hebben Wies Merckx en Charles Corneille. Beide voorstellingen beginnen om 20 uur en kosten tien gulden entree per avond.

D'Accord

Zondag 28 januari heeft op het Intropodium (muziekschool, Maartenspoort) een familieconcert plaats voor ouderen en kinderen vanaf 7 jaar, aanvang 15.30 uur. Ook kinderen kunnen hierin kennis maken met moderne muziek. Ensemble d'Accord, bestaande uit tien accordeonisten, laat horen wat er mogelijk is aan bijzondere geluiden en effecten op een accordeon. Volksmuziek, muziek voor bruiloften en partijen, middeleeuwse liederen en hedendaagse muziek komen aan bod. Dirigent Bernard van Beurden leert het publiek een middeleeuws lied, mezzosopraan Jenny Pranger zingt mee en d'Accord begeleidt de samenzang, die eindigt in een dansje. Verder staan op het programma: een moderne compositie van Van Beurden zelf, waarbij de blaasbalg van de accordeon gebruikt wordt als slagwerk, een arrangement van een tango van Astor Piazzolla en Turkse volksliederen. De toegangsprijs is vijf gulden voor volwassenen en een rijksdaalder voor kinderen.

Een eigen operavoorziening voor Zuid-Nederland lijkt weer een stapje dichterbij te komen. Gedeputeerde Staten hebben een voorstel gedaan aan Provinciale Staten om een operaproductiekern op te richten, die plannen moet ontwikkelen voor opera-activiteiten in de komende twee jaar. Wellicht kan daar in de toekomst een structurele operavoorziening uitgroeien. Het voorstel komt in de Statenvergadering van 16 februari aan de orde en gedeputeerde Ger Kockelkorn (cultuur) verwacht dat het voorstel wordt aangenomen zonder al te veel tegenstand. De aanleiding tot de vorming van een operaproductiekern is een extra bedrag van 4,5 miljoen gulden dat het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid, Cultuur voor 1990, 1991 en 1992 beschikbaar heeft gesteld "ter versterking van de culturele infrastructuur" in Brabant en Limburg. Het

is ook nog op visite geweest in Marseille. Tijdens deze contacten zijn namen geopperd van mensen die de operaproductiekern moeten gaan vormen en artistiek en organisatorisch inhoud moeten gaan geven aan de operaplannen. Waarschijnlijk wordt de artistiek leider van het gezelschap gerecrueteerd uit assistenten van Jeremmy Isaacs van de Londense opera Covent Garden. "Ons reisverslag gaat naar het bestuur van de nieuwe stichting en dat neemt uiteindelijk de beslissing. Daarop wil ik nu nog niet vooruitlopen", aldus Kockelkorn.

Waar zou een Zuidnederlandse opera haar zetel moeten hebben? Het ligt voor de hand de keus te laten vallen op Maastricht. Daar huist tenslotte ook het orkest. Dan moet wel het nieuwe muziektheater aan het Vrijthof klaar zijn, want nu heeft Maastricht geen fatsoenlijk operatheater. De schouwburg is te klein, de Staaarzaal is slecht en het MECC... "Nee zeg. Dat is toch geen operahuis" vindt Kockelkorn. Grote voorstellingen kunnen alleen terecht in Heerlen en Venlo, de enige plaatsen met een geschikte operazaal.

Al jaren lang probeert de provincie het rijk ervan te overtuigen dat Zuid-Nederland dringend behoefte heeft aan een opera. De Randstad heeft de Nederlandse Opera in Amsterdam, Noord-Oost Nederland heeft Forum, hier zijn operaliefhebbers aangewezen op een enkele toevallige reizende voorstelling of het buitenland (Luik, Aken). Een provinciaal onderzoek naar aanbod van en belangstelling voor podiumkunsten (seizoen 1986/87) bracht aan het licht dat met name voor opera en operette de belangstelling groot is, minstens zo groot als in de rest van Nederland. Het Limburgse aanbod blijft echter ver achter bij het landelijke. Het gerede vermoeden bestaat, dat veel operaliefhebbers regelmatig naar de opera in Luik of Aken gaan.

Een ander argument voor een operavoorziening hier, is de aanwezigheid van een goed orkest en een conservatorium. Opleiding en opera zullen elkaar wederzijds beïnvloeden. Een operastudio kan een kweekplaats zijn voor jong Nederlands talent en een centrum voor uitwisseling met het buitenland. Het Rijk was tot voor kort niet erg gevoelig voor de aangevoerde argumenten, maar nu lijkt het tij gekeerd. Als de provincie een productiekern van hoge kwaliteit op de been weet te brengen en de nu beschikbare middelen zorgvuldig en met elan worden besteed, zou in het eerstvolgende Rijksplan voor het Kunstenbeleid 1992 weleens een Zuidnederlandse opera opgenomen kunnen zijn.

Lucia Geurts

Opera

De operaproductiekern moet van een zwaar kaliber zijn en wordt ondergebracht in een aparte stichting, bestuurd door vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, schouwburg en overheid in Limburg en Brabant. Ook het LSO, dat een belangrijke rol gaat spelen in de begeleiding van de opera-activiteiten krijgt een zetel in het bestuur. Kockelkorn wilde nog geen namen noemen, voordat de Staten hun fiat aan de plannen hebben gegeven. Terwijl de stichting in oprichting is, heeft Kockelkorn samen met het LSO oriënterende bezoeken gebracht aan de operagezelschappen in Amsterdam, Luik, Cardiff en Londen. Het LSO

Diversen

Studium Generale, lezingencyclus, vernieuwers van het woord, W. Kastelein e.a., Selectie van patiënten, Nieuwenhof 31 jan.: 20.00 uur.
Studium Generale, C. van Boheemen-Saag over James Joyce, Nieuwenhof, 1 feb.: 20.00 uur.

Exposities

Beeld en Nabeeld, de aandacht wordt gevestigd op de huidige denkmodellen over waarneming en betekenisvorming, en daarin de rol van de beeldende kunst centraal te stellen, Jan van Eyck Academie, 29 jan. t/m 15 febr.
Huub de Koning, Armand Stijnen en René Reynders, Kunstcentrum Simeira, Boogardenstraat 40B, Maastricht, 29 dec. t/m 3 febr. Openingsdagen: di t/m za 13.30-18 uur.
Théodore Schaepekens, schilderijen en tekeningen, Bonnefontenmuseum, 28 jan. t/m 6 mei. Openingsdagen: di t/m vr 10-17 uur, za + zo 11-17 uur.
Hans Engelman, schilderijen en aqua-rellen, en **Teun Roosenburg**, keramiek, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, Maastricht, 30 dec. t/m 3 febr. 1990. Openingsdagen: di t/m za 13.30-17.30 uur.
Patrick Rijs e.a., olieverfschilderijen, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, t/m 15 febr. Openingsdagen: vr t/m zo van 13-18 uur en volgens afspraak.

Jos Caelen e.a., zeefdrukken, Galerie La Dependance, O.L. Vrouweplein 24 Maastricht, t/m 15 febr. Open: wo t/m zo 12-17.30 uur, koopavond en volgens afspraak.
Murray Atas, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 6 jan. t/m 12 febr. Openingsdagen: vr t/m zo, 13-17 uur.
Charles Nihoul, Ahrend Maastricht, Vrijthof, t/m 2 febr.
Henk Eikenaar, schilderijen en tekeningen, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 19 jan. t/m 11 febr. Openingsdagen: wo t/m zo, 14-17 uur.
Francis Bacon, lithografieën, Galerie Signe Heerlen, 19 jan. t/m 4 maart.
Henk Eikenaar, Galerie Wolfs, Hoogbrugstr. 69 Maastricht, 19 jan. t/m 11 febr. Openingsdagen: wo en vr 14-18 uur. Do 18-20 uur. Za 10-17 uur. Zo 13-17 uur.
Drawings, Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43 Maastricht, 13 jan. 90 t/m 24 febr. 90. Open: di t/m za 13-18 uur.
Jos Laugs, Furnitura, meubels, Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4, Roermond, 9 dec. 89 t/m 28 jan. 90. Openingsdagen: di t/m vr: 11-17 uur, za, zo + 26 dec.: 14-17 uur.
Gilbert de Bontridder, schilderijen, **Pierre Houcmant**, foto's, Galerie Signe, Ottostrasse 88/90, Aken, 7 jan. t/m 11 febr. Open: do 18-21 uur. Vr t/m zo 14-17 uur.
Toon Broers, schilderijen, t/m 28 jan. Open: ma t/m vr 10-15 uur en bij bezoek aan schouwburgvoorstellingen.
Charles Vreuls e.a., Museum van Bommel-van Dam, Venlo, 12 jan. t/m 11 maart. Openingsdagen: dag. van 10-16.30 uur. Za + zo van 14-17 uur. Ma en

van 24 t/m 28 febr. gesloten.
Guy Cleuren, schilderijen op papier, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, 12 jan. t/m 6 febr. Openingsdagen: do 13-17 uur. Vr t/m zo 11-17 uur.
Marcel Hermans, video, **Jaap de Graaf**, schilderijen, Perroen Aktuele Kunst, Vrijthof 29, Maastricht, 27 jan. t/m 25 febr. Openingsdagen wo t/m vr 13-18 uur. Za 13-17 uur of na afspraak.

Film

Speelweek 26 jan. t/m 1 febr.
Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Mystery train: 20.00 uur
Lonely Passion of Judith Hearne: 21.00 uur
Mystery Train: 22.00 uur
Mabi, Kleine Gracht 24a
Black Rain, vr t/m zo om 14.30, 18.15, 21.00 uur. Ma, di, do om 21.00 uur. Wo ook om 14.30 uur.
Theo en Thea, vr t/m zo om 14.30, 18.15, 20.30 uur. Ma, di, do om 21.00. Wo ook om 14.30 uur.
Ghostbusters, vr t/m zo om 14.30 + 18.15 uur. Wo ook om 14.30 uur.
The Abyss, dag. om 21.00 uur.
Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1
Back to the future II, dag. om 18.30 + 21.15 uur. Za, zo, wo ook: 14.00 uur.
De avonden, dag. om 21.15 uur.
De kassiere, dag. om 18.30 uur.

Theater

Izabel van Tyrus, Theatergroep Het Gebeuren, Zaal Het Vervolg, 26 jan.: 20.30 uur.
Voordracht kunstenaars, Erik Jan Harmens en Erik Lindner, Theatercafé, 26 jan.: 23.00 uur.
De ultieme gevoelens van Lucas Cranach De Oude, Danserscollectief Tilburg, Löss Theater, 27 jan.: 20.30 uur.
The Beggars Opera, Londense theatergroep Lamda, Stadsschouwburg, 29 jan.: 20.00 uur.
Rest & Remember, Studio's Onafhankelijk Toneel, Stadsschouwburg, 30 jan.: 20.00 uur.
Thérèse Raquin, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 30 + 31 jan.: 20.30 uur.
Projectgroep Dans, dansgroep De Sprong uit Eindhoven, CCV-Kreatief Centrum, Herbenusstraat 89, 28 jan.: 20.00 uur.
Projectgroep Dans, o.a. dansgroep Dansend Hart uit Utrecht, Stadsschouwburg, 31 jan.: 20.00 uur.
Eine Nacht in Venedig, operette van Johann Strauss, Hoofdstad Operette, Stadsschouwburg Heerlen, 26 jan.: 20.00 uur.
Dansfestival '90, o.a. Opus One en Dans Compagnie Limburg, Stadsschouwburg Heerlen, 28 jan.: 13-17 uur.
Hackadja, De nieuwe snaar, muzikale slapstick, Stadsschouwburg Heerlen, 29 jan.: 20.00 uur.

Mikhail Rudy, piano, Stadsschouwburg Heerlen, 30 jan.: 20.00 uur.
Jazz on scale, Djazzex Modern Jazz Dance Company, Stadsschouwburg Heerlen, 31 jan.: 20.00 uur.
Geeft niets, ik ben het maar, Heleen en Helene, COC, Honigmanstraat 2 Heerlen, 26 jan.: 21.00 uur
Don Quichotte, van Jules Massenet, door de Opera Royal de Wallonie, Théâtre Royal de Liège, 1 feb.: 20.00 uur.

Muziek

Swing Support, met organist/toetsenist Carlo de Wijs en vele anderen, Stadsschouwburg, 26 jan.: 20.00 uur.
Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v. Salvador Mas Conde, Staargebouw, 26 jan.: 20.00 uur, Stadsschouwburg Heerlen, 27 jan.: 20.00 uur.
Concert, Frans Brügger, Anner Bijlsma en Bob van Asperen, Staargebouw, 27 jan.: 20.00 uur.
Koffieconcert, gitariste Lydia Gitana, Redoute, 28 jan.: 12.30 uur.
Familieconcert, Ensemble d'Accord, o.l.v. Bernard van Beurden, Intropodium, St. Maartenspoort 2, 28 jan.: 15.30 uur.
Presentatie XXe-eeuwse Kamermuziek, Studenten Conservatorium, Intropodium, 29 jan.: 20.30 uur.
Lunchconcert, celliste Judith Jamin en pianiste Marian Schutgers, Redoute, 31 jan.: 12.30 uur.

Autodebiel

Ik was zo stom een automobiel aan te schaffen. De natuurvriendelijke lezertjes onder U zullen nu volmondig toegeven: 'Ja! Al die zielige bomen die letterlijk en figuurlijk het loodje leggen!' Overigens mag U helemaal niet met volle mond spreken, maar dat terzijde.

Het milieu-aspect speelde namelijk bij de koop wel degelijk een rol, doch is niet het onderwerp van deze column. Een klein, pikzwart, en keisnel autootje is het. Da's namelijk altijd handig wanneer je 120 kilometers in een uur mag rijden; op sommige trajecten -en dat moeten fervente scheurders mij nageven- is het namelijk helemaal niet mogelijk om die honderdtwintig kilometers zo snel af te leggen, zodat je op andere delen van het parcours vanzelfsprekend wel harder móet rijden om dat gemiddelde te halen.

Enfin, dát is allemaal het probleem niet. Ik werd voor het eerst met dit verscheurende dilemma geconfronteerd op het moment dat ik die kleine turbo bij de garage had afgehaald. Ik suisde naar huis (U weet inmiddels dat ik klein behuisd ben) en kwam tot de verbijsterende ontdekking dat ik midden in de binnenstad woon. Fijn, zult U zeggen, dat wilden wij ook wel.

Jaaaaah! Heerlijk: als U dat ook wel wilt kunnen wij wellicht van woon- en/of verblijfplaats ruilen, zodat ik mijn aanwinst op vier wielen tenminste decent kan parkeren.

Want dát is nu de crux van dit gezever. Ik arriveerde in de City (belachelijke naam overigens voor de Binnenstad, maar de gemeentelijke voorlichtster bezwoor mij dat het waarachtig de City heet waarin ik woon) en ontdekte dat er daar sprake is van een schrijpend parkeerplaatsentekort.

Omdat ik er van uit ging dat ik ongetwijfeld recht had op een parkeervergunning (in mijn straatje met drie-en-tachtig bewoners zijn welgeteld zeventien parkeerplaatsen, slechts toegankelijk voor vergunninghouders, wil een blauw bord ons doen geloven) nam ik in hoge nood maar vast een voorschot op zo'n stallingsbewijs en deponeerde het zwarte monster op een parkeervergunninghouderspositie. Binnen een uur fladderde er een charmant geel papiertje onder mijn razendsnelle screen-wiper. Een bon! Illegaal parkeren! Nu ben ik de domste niet (geloof ikzelf althans bij vlagen), dus ik richtte een schrijven aan de Korpschef van Gemeentepolitie betreffende de kennelijke overtreding. Ziezo, geregeld.

Helaas is ook het Maastrichtse koddebeierskorps niet achterlijk. Welnee, die veldwachters doen méér dan adequaat hun plicht en bestraffen misdadigers snel en effectief.

Ik werd dus op een goddeloos uur (06.45 h., nota bene op de vroege ochtend van de dag waarop ik moest promoveren) uit mijn bed gebeld door een plichtsgetrouwe dienstster der wet. Of ik wel wist dat ik helemaal geen parkeervergunning had. Tja. Welnu, op het gevaar af dat ik een ambtenares in functie beledig: zou het nu wérkelijk zo noodzakelijk zijn dat een debiele parkeermeter/ster, zo'n 'Befehl ist Befehl'-figuur, mij de stuipen bezorgt? Reken maar dat het recht hier zijn loop zal krijgen!

Eva

Woonwagencentrum Vinkenslag: "Wat men eerst samenbracht, moet nu weer uit elkaar" (foto Franco Gori)

"Dit is een puur Maastrichtse gemeenschap"

"Gaat u maar naar het wijkcentrum. Daar hebben ze een film die van ons gemaakt is, daar kunt u ons dan bekijken, zoals dieren in een diertuin." De bewoners van woonwagencentrum De Vinkenslag hebben geen zin om te praten, niet over zichzelf, noch over de plannen van de gemeente om het centrum op te heffen. De ervaringen met publiciteit zijn op z'n zachtst gezegd minder gelukkig en de wijze waarop de regionale pers de laatste weken verslag doet van gebeurtenissen rond het spreidingsplan, heeft het wantrouwen slechts versterkt. Op naar het wijkcentrum dus.

bericht uit Maastricht

"Dit is altijd al een hechte gemeenschap geweest," zegt Don Wiltschut, de onvermijdelijke opbouwwerker. Vaak praat hij in de wij-vorm over de Vinkenbuurt, een indicatie voor de mate waarin hij zich identificeert met de bewoners. "Als je ons vergelijkt met een dorp dan zit je er niet ver naast. Het verschil is dat er minder verloop is en dat de mechanismen van onderlinge zorg minder aan slijtage onderhevig zijn. Bejaarden bijvoorbeeld gaan niet naar een bejaardenhuis, maar worden verzorgd door hun kinderen en kleinkinderen en dat is hier de normaalste zaak van de wereld."

De geschiedenis van deze gemeenschap die ondertussen ruim vierhonderd zielen telt, gaat terug tot het begin van de eeuw. Aan de Bloemenweg (in het huidige Akerpoort) verzamelden zich in 1917 de eerste woonwagens, met zowel zigeunerfamilies als Maastrichtse gezinnen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog hadden met name de zigeuners het zwaar te verduren; ze werden als 'Untermenschen' vervolgd. Na de oorlogsjaren was Akerpoort niet lang meer de rand van Maastricht. De woonwagens werden in 1952 verschoven naar de plaats waar nu het nieuwe ziekenhuis wordt afgebouwd. Vanwege de nog verder oprukkende stad én genoemde nieuwbouw was het daar in 1975 bekeken: voor de zeventig woonwagens werd het huidige terrein naast Gronsveld aangewezen, een smalle strook tussen spoorlijn en autosnelweg, het meest zuidelijke stukje Maastricht. Overigens zonder gasaansluitingen, maar met winkeltjes, een voetbalclub en niet zulke lage huren als men zou denken. Met een woonvergunning van de gemeente, kun je bij het ministerie van VROM een woonwagen bestellen. De bouw van een wagen van 3,5 m bij 13 m kost ongeveer 50.000 gulden; de huur bedraagt dan bijna f500,-.

Don Wiltschut: "Het zal duidelijk zijn dat men er niet op zit te wachten weer verplaatst te worden, laat staan in mootjes gehakt over de stad te worden gestrooid. Deze mensen zijn stuk voor stuk geboren en getogen Maastrichtenaars en zij hechten meer aan hun omgeving en aan elkaar dan veel bewoners van andere Maastrichtse buurten. Het is dan ook onzin om over integratie te spreken: dit is een puur Maastrichtse gemeenschap."

Decentralisatie is rijksbeleid. Twee jaar geleden stelde de gemeente Maastricht een projectteam samen om dat beleid uit te voeren. W.Mulder is projectleider en hij spreekt wél over integratie: "Er wonen allerlei groepen mensen in Maastricht: Hollanders, Maastrichtenaars, asielzoekers, Limburgers, ga maar door. En het is zowel gemeente- als rijksbeleid om al die mensen samen de stad te laten vormen." Dit tart de verbeelding: de decentralisatie-operaties van Campagne (de Goudkust), Oostermaas (MVV-bolwerk) en de discotheken aan het Vrijthof doemen op. Maar eerst De Vinkenslag: er zijn negen kleinere locaties over de gehele (rand van de) stad aangewezen, met telkens plaats voor 6 tot 15 woonwagens. In de komende drie jaar moet de verdeling een feit worden. Wiltschut: "In 1968 vond de toenmalige minister

van volkshuisvesting nog dat er juist concentratie moest plaatsvinden. Toen kwam ook de zogenaamde zorgsector in beeld: maatschappelijk werkenden en geestelijke hoeders die het zaakje moesten heropvoeden, ja werkelijk. Helaas worden wij opbouwwerkers af en toe beschouwd als de erfgenamen van dat idee. Natuurlijk functioneerde het niet, grote kampen werden vrijstaatjes van criminaliteit, oncontroleerbaar. Ook op De Vinkenslag heeft er nogal wat plaatsgevonden, maar nogmaals: doordat deze mensen al langer dan 70 jaar een gemeenschap vormen, is de situatie hier niet te vergelijken met die in de grote kampen die toen samengesteld werden. Nu is men dus teruggekomen van het verzamelidee: wat men eerst samenbracht, moet weer uit elkaar. Maar ook de mensen die altijd al samen waren, wil men nu spreiden. Dát er iets moet gebeuren in de Vinkenbuurt is voor iedereen duidelijk. Na 1975 zijn er nog negen officiële standplaatsen bijgekomen, maar na 1984 geen één meer, terwijl de bevolking van het wijkje bleef groeien. Een deel van de kinderen wil simpelweg in de buurt van de familie wonen. Gevolg: 45 zogenaamde boventallige, oftewel illegale woonwagens, overigens gedoogd door de gemeente, maar niet voorzien van een huisnummer dat de PTT erkent. De boventalligen halen hun post elke dag op in het wijkcentrum. Naast de overbevolking is de vervuiling van de grond een probleem: de terreinen van de zeven autoslopers drijven in de olie. Hoogstwaarschijnlijk moet de grond worden afgegraven. Daarna wordt de gehele buurt heringericht als bedrijventerrein.

Tientallen woonwagenbewoners zijn autohandelaar, volgens een ingewikkeld systeem van doorvoerhandel van West-Duitsland naar België. Het 'omgekeerde' verzekeringssysteem in West-Duitsland is de basis: niet de schade wordt daar vergoed, maar het wrak kan worden opgekocht door de verzekeraar. Dat wrak kan overigens ook een gloednieuwe bolide zijn, met slechts een krasje in het portier. In ieder geval is het aanbod van nieuwschade auto's enorm groot. Handel in deze Mercedesen en BMW's berust op snelheid van handelen, goede afspraken met de douane (een Nederlandse koper binnen acht dagen betaalt de invoerrechten) en een afzetmarkt in België. Want als een auto na tweeënhalf maand niet is verkocht, moet 'ie worden doorgevoerd. Tot slot: De Vinkenslag beschikt over uitstekende wegen en parkeerplaatsen, een laatste vereiste.

Evensals de autosloperijen wil de gemeente deze bedrijfsactiviteiten echter niet op de geplande, kleine standplaatsen laten plaatsvinden. Het is de bedoeling dat de levensvatbare bedrijven bedrijfsterrein (parkeerplaats, opslag) kopen op De Vinkenslag, nadat de milieuproblemen zijn opgelost. Of een bedrijfje levensvatbaar is, moet een onderzoek uitwijzen dat op dit moment wordt uitgevoerd door het Regionaal Instituut Midden- en Kleinbedrijf (R.I.M.K.), een onafhankelijk bureau van de Kamer van Koophandel. Een positieve uitslag van dit onderzoek is niet alleen van economisch belang voor de autohandelaar en zijn gezin: bij een bedrijfsterrein hoort een standplaats voor de woonwagen. Een kapitaalcrachtig bedrijf is dus een mogelijk middel om de in de eigen buurt te blijven wonen. Mensen in loondienst of met een uitkering maken sowieso geen kans.

Het Landelijk Platform voor Woonwagenbewoners en Zigeuners, dat ongeveer 40.000 mensen in Nederland vertegenwoordigt (5.000 in Limburg), zal een actie beginnen om een einde te maken aan de verplaatsingen naar subkampjes. Dat stond gedaan aan de cultuur van woonwagenbewoners. Aan gemeentelijk projectleider Mulder de vraag of hij zich daar iets bij kan voorstellen, of hij er eigenlijk van overtuigd is dat dit beleid het goede beleid is. "Dat zijn geen vragen die je aan een ambtenaar stelt. Dat is een zaak van de gemeenteraad." De komende tijd mogen de inwoners van Maastricht duidelijk maken wat ze van de plannen vinden - hoorzittingen genoeg - en op 6 maart neemt de gemeenteraad een besluit.

Geert Dekker